

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 36

22 травня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 36 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Пальчук В.

Президентські вибори в Україні в умовах неоголошеної війни як плебісцит за єдність України.....	7
--	----------

Законодавча влада	26
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	35
------------------------------	-----------

Політика	52
-----------------------	-----------

Економіка	60
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	68
---	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Верховна Рада України ухвалила Меморандум порозуміння і миру

20 травня парламент України на тлі збройного протистояння на Донбасі, що триває вже другий місяць, схвалив текст Меморандуму порозуміння і миру.

За основу Меморандуму взято проект постанови, підготовлений народним депутатом від фракції Партії регіонів В. Новинським.

Документ передбачає, зокрема, відведення військ зі Сходу України на місце постійної дислокації, закріплення статусу України як парламентської республіки, заборону на кримінальне переслідування учасників акцій протесту і закріплення статусу російської мови в новій Конституції.

«За» проголосувало 252 народні депутати. З фракції Партії регіонів за цей документ проголосувало 64 депутати, з фракції «Батьківщина» – 59 нардепів, з фракції УДАР – 30, з депутатської групи «Економічний розвиток» проголосувало 33 нардепа, з групи «Суверенна європейська Україна» – 27 парламентарів.

Фракції Комуністичної партії України і «Свободи» за запропонований документ не голосували.

«Для деескалації напруженості в суспільстві Верховна Рада України закликає всі сторони конфлікту простягнути руки один одному, відмовитися від радикальних дій, ненависті, разом повернутися до спільної роботи по захисту, розвитку і побудові демократичної, суверенної і єдиної України, в якій вільно і дружно будуть жити люди всіх національностей, політичних переконань і віросповідань. Верховна Рада України звертається до всіх громадян країни із закликом об'єднатися заради збереження нашого спільного дому – України», – ідеться в Меморандумі.

Також говориться, що Верховна Рада в повному обсязі підтримує женевські домовленості дипломатів США, Євросоюзу, Російської Федерації та України від 17 квітня 2014 р.,

спрямовані на деескалацію напруження в суспільстві та відновлення безпеки громадян.

Верховна Рада України підтримує діяльність Всеукраїнського круглого столу національної єдності і підтримує проведення виборів Президента України як запоруки миру і єдності в суспільстві.

Також Верховна Рада закликає всі органи державної влади забезпечити вільне та безпечне волевиявлення народу на виборах Президента України. Крім того, ВР закликає всіх громадян України взяти участь у виборах Президента України та припинити дії, спрямовані на перешкоджання волевиявленню інших громадян.

Верховна Рада України засуджує протиправне застосування зброї та насильства, які призвели до масових вбивств людей та інших злочинів проти людства.

Крім того, Верховна Рада зобов'язалася забезпечити невідкладне проведення конституційної реформи, в основу якої будуть покладені такі положення:

1. Закріплення парламентсько-президентської республіки і відновлення балансу влади між усіма її гілками.

2. Проведення широкомасштабної судової реформи з метою гарантування прав громадян на чесний і справедливий суд і закріплення незалежності судової системи.

3. Забезпечення повноважень регіонів необхідними фінансовими ресурсами за рахунок встановлення справедливого розподілу доходів бюджетів.

4. Проведення реформи правоохоронних органів і прокуратури з метою забезпечення безпеки громадян і відновлення довіри до правоохоронної системи, зокрема шляхом ліквідації функцій загального нагляду в прокуратурі.

5. Боротьба з корупцією на всіх рівнях державної влади.

Для досягнення миру й злагоди Верховна Рада України зобов'язується:

1. Поряд з конституційним статусом української мови як державної, Україна забезпечить гарантування російської мови, а також гарантування інших регіональних мов і мов нацменшин.

2. Прийняти закон про місцеві референдуми.

3. Прийняти закон про недопущення кримінального переслідування громадян з приводу подій, які мали місце під час масових акцій протесту в Україні, за умови звільнення ними незаконно захоплених будівель, громадських місць і добровільного складання зброї, за винятком осіб, які вчинили особливо тяжкі злочини проти життя і здоров'я людей.

Також ВР закликає до недопущення міжконфесійної та міжнаціональної ворожнечі.

«Верховна Рада України закликає до роззброєння всіх незаконних формувань і громадян, повернення всіх незаконно захоплених будівель їх законним власникам, звільнення всіх зайнятих вулиць, площ та інших громадських місць в українських містах, селах і селищах», – ідеться в Меморандумі.

Коментуючи ухвалення цього документа, директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов зазначає, що Меморандум порозуміння і миру, прийнятий Верховною Радою за ініціативи Партії регіонів, уже привів до перших кроків, спрямованих на примирення еліти Сходу України та центральної влади. «Меморандум вже вплинув на подолання протистояння в Україні. Я думаю, що останній виступ Р. Ахметова, найближчим партнером якого є В. Новинський, автор цього меморандуму, – доказ того, що намічається розрядка у відносинах між елітою Сходу України і київською владою. Це не мир і навіть не перемир'я, але крок до примирення, який обнадіює», – сказав В. Карасьов. Він зазначив, що ці фактори дають можливість дивитися з великим оптимізмом на завершення виборів Президента України, які відбудуться 25 травня.

При цьому політолог вважає, що вирішувати ситуацію на Сході України потрібно мирним шляхом.

З В. Карасьовим згоден директор Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенко. Однак він зазначив, що, поряд з мирними ініціативами та пошуком компромісів, антитерористична операція все ж повинна тривати.

Зі свого боку лідер фракції Партії регіонів у Верховній Раді О. Єфремов заявив, що Меморандум порозуміння і миру, прийнятий у парламенті, носить декларативний характер.

«Той меморандум, який... був прийнятий, носить чисто декларативний характер, з моєї точки зору. І не відповідає на ті виклики, які сьогодні є на Сході (України)», – заявив О. Єфремов, виступаючи 21 травня на круглому столі, присвяченому кризі в Донбасі, у Держдумі Росії.

Критикують підписаний документ і у ВО «Свобода». Зокрема, як заявив у Миколаєві на засіданні круглого столу національної єдності «свободівець» О. Кайда, в організації вважають, що не можна вести переговори з терористами, а прийнятий Верховною Радою Меморандум розцінюють як можливе прикриття для створення «широкої коаліції».

Меморандум у «Свободі» назвали «потуранням терористам», які проводять етнічні чистки проти українців на Донбасі. За словами О. Кайди, визнання «женивських угод» без визнання зриву їх Росією у «Свободі» вважають безглуздом.

«Також викликає сумнів відсутність жодної згадки про засудження окупації Кримського півострова російськими військами», – обурився О. Кайда.

Поки в Україні є хоч один окупант чи проросійський терорист, у «Свободі» вважають неможливим вести переговори. «Будь-які спроби порозуміння з убивцями та диверсантами є контрреволюційною діяльністю і її слід засудити, як посібництво ворогу та намагання створити широку коаліцію з антиукраїнськими політичними силами», – заявив «свободівець» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 20.05; *Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 21.05; *Кореспондент* (<http://korrespondent.net>). – 2014. – 21.05; *Сьогодні* (<http://www.segodnya.ua>). – 2014. – 21.05).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

В. Пальчук, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. соц. ком.

Президентські вибори в Україні в умовах неоголошеної війни як плебісцит за єдність України

Для України позачергові вибори Президента, призначені на 25 травня поточного року, набули за останні роки незалежності першочергового значення для зміцнення позицій української влади в результаті її зміни після перемоги громадського спротиву. Водночас у ситуації російської агресії щодо Української держави та її територіальної цілісності, окупації автономної Республіки Крим, дій диверсійно-сепаратистських груп з ознаками тероризму, захоплення окремих населених пунктів, адміністративних будівель, різних проявів насильства по відношенню до українських громадян в східних і південних областях України виникли загрози для проведення як президентської кампанії, так і самих виборів Президента в цих регіонах. Тому в експертному середовищі наголошують на необхідності всіма зусиллями забезпечити проведення виборів Президента України 25 травня. «... Нам сьогодні потрібні не кадрові зміни, не зміни в закони. Необхідно протриматися до 25 травня. Це буде першим кроком до заповнення вакууму влади в державі», – зазначив громадський діяч, представник Громадської ініціативи «Третя Українська Республіка» Ю. Рубан. «Вдруге в новітній історії України сам факт проведення президентських виборів є важливішим за ім'я переможця. Але вперше їхнє проведення під такою загрозою. Навіть перший тур, а другий – поготів. Ризик не подвійний – багатократний, кожен міжтуровий день – міна з часовим механізмом», – наголошує народний депутат України третього, четвертого і п'ятого скликань Б. Беспалий.

Те, що існує загроза проведенню президентських виборів у східних і південних регіонах країни, стверджує директор

компанії персонального і стратегічного консалтингу Berta Communications Т. Березовець. «Події, що відбуваються в ряді міст Донецької та Луганської областей, несуть загрозу проведенню президентських виборів. Сьогодні найбільша небезпека нанесення удару терористами існує для Харкова, Дніпропетровська і Одеси», – зазначив він. На його переконання, небезпека того, що ці президентські вибори будуть зірвані, дуже висока – ризик понад 50 %, 60 % – що цих виборів не буде, 40 % – що вони, можливо, відбудуться, але точно будуть не на всіх територіях.

За інформацією заступника голови Центральної виборчої комісії А. Магери, проблеми з утворенням виборчих комісій існують у Донецькій і Луганській областях. У 22 областях і у Києві на сьогодні повністю утворені дільничні виборчі комісії з виборів Президента України. Ідеться про блокування роботи округів у Луганській області, це місто Лисичанськ і вісім округів у Донецькій області, де ситуація більш складна. «З різних причин там не утворені дільничні виборчі комісії. Так, в одному окрузі відсутні в достатній кількості подання від кандидатів, в інших місцевостях є проблеми з проведенням засідань, оскільки озброєні люди перешкоджають проведенню засідань окружкому», – уточнив А. Магера.

Більше того, деякі з лідерів диверсійно-сепаратистських груп раніше заявляли, що виборів Президента на Сході України не буде. Такі заяви виглядають переконливо після ряду диверсійних заходів із захоплення окружних виборчих комісій. 14 травня в Антрациті захопили Окружну виборчу комісію № 111. «Членам ОВК наказали розходитися по домівках. Оскільки представники диверсійно-сепаратистських груп вирішили не проводити ні президентських виборів 25 травня, ні виборів міського голови, призначених на той же день», – повідомив голова Комітету виборців О. Черненко. За його словами, у Красному Лучі технічні працівники ОВК обдзвонюють дільничні комісії, пропонуючи призупинити рознесення іменних запрошень на вибори Президента України.

Про загрозу проведення позачергових президентських виборів в Україні в результаті дій збройних груп, які перебува-

ють під впливом російської влади, ідеться в заяві передвиборчої місії Спеціального комітету ПАРЄ зі спостереження за позачерговими виборами Президента України за результатами візиту в Україну 29–30 квітня. Спостерігачі ПАРЄ зазначили, що ситуація на Сході України негативно позначається на виборчому процесі. «Негативний вплив на виборче середовище через втручання збройних груп, які перебувають під впливом російської влади, зокрема в східних регіонах», – ідеться в заяві. Парламентська асамблея Ради Європи наголошує на недопущенні зовнішнього втручання у внутрішні справи України і виборчий процес під час президентських виборів в Україні 25 травня.

Водночас проведення президентських виборів передбачає забезпечення волевиявлення громадян, дотримання принципу рівних можливостей для кандидатів проводити свої кампанії в усіх регіонах, зустрічі з виборцями та інформувати їх про свої програми, отримувати доступ до ЗМІ тощо. В умовах, коли конфлікт дедалі набуває ознак військової агресії нового типу на окремих територіях України, забезпечити такі можливості стає вкрай складно – фактично неможливо. Те, що це військова агресія, підтверджують європейські фахівці. Вони ідентифікували людей, які, прикриваючись місцевим населенням, захоплюють адміністративні будівлі і відділки міліції на сході України. За словами міністра закордонних справ Великобританії В. Хейга, це – не проросійські сили, а російські спецпризначенці, які раніше так само діяли у Криму. «Ми бачимо, як проросійські сили окуповують будівлі, як вони підбурюють населення у східних областях України. З того, як ці сили треновані, яке в них озброєння, з того, що відбувалося в Криму, ми розуміємо, що оці проросійські сили, які діють на сході, не просто проросійські сили – це просто російські сили, як і в Криму», – зазначив він.

Логіка всіх дій російської сторони полягає в тому, що Росія намагається зірвати вибори 25 травня, і перешкодити забезпеченню прозорості та демократичності їх проведення. У НАТО вважають, що Росія скоріше буде далі розхитувати ситуацію в Україні зсередини, а не відкрито вводити війська.

Командувач американським контингентом у НАТО генерал Ф. Брідлав заявив, що Росія немає необхідності вводити регулярні війська в Україну, тому що вона може домогтися своїх цілей іншими методами. Виступаючи в Канаді, він зазначив, що має точні дані про присутність російського спецназу у східній Україні. «Сьогодні я думаю, що найбільш імовірним курсом В. Путіна буде продовження того, що він робив досі: дискредитація уряду України, створення хаосу й основи для сепаратистського руху, щоб гарантувати російську присутність у східній Україні», – зазначив генерал Ф. Брідлав.

Українська сторона й світова спільнота неодноразово наголошували на порушенні Росією положень женевської угоди, підписаної 17 квітня. Європейська сторона продовжує вимагати від Росії, щоб вона виконувала свої зобов'язання.

Після безрезультативних спроб вирішити питання деескалації конфлікту в східних регіонах країни шляхом переговорів, дотримання положень Женевської угоди офіційний Київ вдався до більш рішучих дій, а саме проведення антитерористичної операції українських силовиків проти озброєних проросійських терористів. Така рішучість пов'язана з необхідністю стабілізації ситуації в цих регіонах, звільнення населених пунктів та адмінбудівель, що дасть можливість забезпечити право громадян на участь у президентських виборах. Для офіційного Києва забезпечення проведення виборів Президента та їх легітимності стоїть питанням номер один, оскільки перебуває під спостереженням не лише міжнародної спільноти, а й української громадськості та експертного середовища. Це своєрідний тест на дотримання тих європейських цінностей, які колишні опозиціонери озвучували під час Євромайдану. Якщо якісь вибори й потрібні сьогодні Україні, то неодмінно прозорі, відповідно організовані в легітимній площині. Після перемоги громадського спротиву колишні опозиційні сили, які набули владних повноважень, намагаються демонструвати позицію узгодженості своїх рішень з думкою громадськості. Для більшості громадян України їхня країна – єдина та неподільна. Це підтверджують ті громадські заходи, які пройшли в південних і східних регіонах України,

незважаючи на здійснення на їх учасників різного роду тиску з боку так званих представників сепаратистських груп. Варто враховувати те, що Україна перебуває під пильним наглядом світового співтовариства, її підтримують серйозні світові гравці, яких офіційний Київ не може розчарувати своїми діями. Для міжнародної спільноти – забезпечення офіційним Києвом легітимності проведення президентських виборів є сигналом подальшої співпраці та надання необхідної фінансової та економічної допомоги. Тобто в цьому питанні виявляються як внутрішні, так і зовнішні чинники тиску на здійснення офіційним Києвом кроків для проведення президентських виборів та їх визнання.

У зв'язку із цим для теперішньої української влади стоїть завдання із забезпечення прав громадян на участь у виборах Президента. За словами виконуючого обов'язки Президента О. Турчинова, «ми повинні зробити все, щоб у Донецькій і Луганській областях громадяни України мало право взяти участь у виборах і обрати Президента України». Крім того, ЦВК надасть пропозиції щодо виборчого процесу для громадян України з Автономної Республіки Крим. Також з метою безпеки, ЦВК тимчасово заблокувала доступ до реєстру виборців ряду районів Донецької області у зв'язку з тим, СБУ не гарантує захист від несанкціонованого втручання в реєстр.

Виконуючий обов'язки Президента України і Голова Верховної Ради України О. Турчинов підписав розпорядження про вживання МВС та СБУ системи заходів для безпечного проведення позачергових виборів Президента. Працівникам МВС доручено взяти під охорону всі важливі для проведення голосування будівлі. «Вжити заходів щодо забезпечення охорони протягом виборчого процесу позачергових виборів Президента України 25 травня 2014 р. (далі – позачергові вибори) приміщень окружних, дільничних виборчих комісій, органів ведення Державного реєстру виборців, приміщень для голосування з метою недопущення блокування чи захоплення зазначених приміщень, перешкоджання роботі виборчих комісій, насамперед у Донецькій та Луганській областях», – ідеться в указі в. о. Президента.

Крім того, О. Турчинов доручив міліції посилити охорону державного підприємства «Поліграфічний комбінат “Україна”» під час виготовлення на ньому виборчих бюлетенів. Забезпечити разом з іншими зацікавленими державними органами, органами місцевого самоврядування максимальне сприяння офіційним спостерігачам від іноземних держав, міжнародних організацій у здійсненні ними повноважень під час проведення позачергових виборів, у тому числі своєчасне реагування на звернення щодо загроз їх особистій безпеці, – ідеться в частині звернення одночасно до МВС і СБУ.

Крім того, Служба безпеки окремо повинна виявляти та запобігати прояви тероризму під час проведення виборів. «Забезпечити недопущення під час ведення передвиборчої агітації поширення у будь-якій формі закликів до ліквідації незалежності України, зміни конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету та територіальної цілісності держави, підриву її безпеки, незаконного захоплення державної влади, пропаганди війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової та релігійної ворожнечі», – розпорядився О. Турчинов.

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про вибори Президента України” щодо забезпечення належної організації та проведення виборчого процесу». Законом внесено до Закону України «Про вибори Президента України» такі зміни: включено ч. 4 ст. 19 такого змісту: «4. У винятковому випадку для забезпечення належної організації роботи окружної виборчої комісії її місцезнаходження може бути змінене Центральною виборчою комісією за поданням відповідного голови обласної державної адміністрації та знаходитися поза межами відповідного територіального виборчого округу». Органи внутрішніх справ зобов’язані не пізніше ніж за 10 днів до дня виборів забезпечити цілодобову охорону приміщень окружних виборчих комісій, а також – у разі необхідності за зверненням Центральної виборчої комісії, органів ведення Державного реєстру виборців. Також законом передбачено, що працівники СБУ за зверненням ЦВК можуть залучатися до охорони транспортування виборчої документації.

Таку позицію підтримують міжнародні спостерігачі. Делегати від ПАРЄ вітали зусилля, спрямовані на забезпечення доступу до виборів громадянам, «чий будинок перебуває під окупацією, як у Криму, або зазнають збройне втручання, як у Донецьку та Луганську». За соціологічним опитуванням Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України», понад 80 % українців готові взяти участь у виборах. У зв'язку із цим нова влада має продемонструвати готовність забезпечити право громадян на участь у виборах.

Водночас в. о. міністра внутрішніх справ України А. Аваков не виключає того, що проведення президентських виборів 25 травня можна буде організувати не у всіх регіонах країни. При цьому він уточнив, що вибори Президента України мають відбутися у будь-якому випадку.

Те, що вибори Президента відбудуться, заявляє і генеральний директор Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України» О. Черненко. За його словами, єдиною умовою може бути введення надзвичайного, військового стану, коли згідно із законом вибори не відбуваються. У такому разі, що робити з виборами далі – закон відповіді не дає. Чи ставити вибори на паузу і чекати, коли цей стан закінчиться, і тоді вибори продовжуємо, або – це будуть нові вибори з новими кандидатами. «Тому, за нашими оцінками, сьогодні це не доцільно. Ті люди, які хочуть зірвати вибори на сході, мають розуміти, що вибори відбудуться. Тому мають дати можливість виборцям сходу проголосувати, щоб була врахована їхня думка», – зазначив він.

На переконання О. Черненка, вирішити наявні проблеми можна в рамках антитерористичної операції. Якщо не відкриються одна–дві дільниці в цілому окрузі, або не дадуть встановити результати, ЦВК зобов'язана встановити результати виборів на тих дільницях, на яких вибори відбулися. «Згідно зі змінами до закону про вибори, які були прийняті недавно, сьогодні, навіть якщо неможливо встановити результати виборів на певних дільницях, навіть якщо цих дільниць дуже багато, все одно це не є підставою, щоб ЦВК не встановила результатів виборів. Просто голоси цих виборців, які не зможуть

проголосувати, або їм не дадуть проголосувати на цих проблемних ділянках – вони не будуть зараховані в загальний результат виборів, але вибори в цілому і їхні результати ЦВК зобов'язана встановити», – пояснив він.

Як заявив голова ЦВК М. Охендовський, юридичного підґрунтя для зриву виборів не існує: закон про вибори Президента написаний таким чином, що в разі голосування лише на одній ділянці, цей результат і буде результатом виборів. 13 березня Верховна Рада ухвалила закон про внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України» щодо техніко-юридичного вдосконалення виборчого процесу. Закон було підтримано з поправками Комітету ВР з питань державного будівництва та місцевого самоврядування. Так, було враховано поправку про те, щоб доповнити ч. 1 ст. 84 таким реченням: «ЦВК зобов'язана встановити результати виборів Президента України, незалежно від кількості виборчих діляниць/виборчих округів, на яких голосування не відбулося». Крім того, було підтримано поправку: «У разі, якщо голосування в межах окремих територіальних виборчих округів не відбулися, результати голосування в день виборів Президента України встановлюються за встановленими підсумками голосування в інших територіальних округах».

Проте в такій ситуації, на думку ряду оглядачів, постає інше питання: якщо з юридичної точки зору такі вибори виглядатимуть бездоганно, то з громадської та політичної – виникнуть проблеми. Керівник аналітичного центру «Третій сектор» А. Золотарьов зазначив, що інтрига президентських виборів полягає не в тому, хто переможе, а відбудуться вони взагалі і де вони відбудуться. «Від цього залежить їх легітимність і багато інших питань, що виникають внаслідок розвитку таких подій», – додав він. Участь громадян у виборах показує, що вони сприймають демократичний механізм ротації влади, визнають політичний процес зміни влади в державі. На сьогодні українці здебільшого готові взяти участь в формуванні влади замість нинішньої тимчасової. Про це переконливо говорять соціологічні дослідження. Так, відповідно до квітневих даних Центру ім. О. Разумкова та Соціологічної групи «Рейтинг»,

навіть на сході та півдні 76 і 77 % виборців готові брати участь у позачергових виборах Президента України. Такі результати говорять про те, що вибори могли б відбутися цілком успішно і дати позитивний ефект за умов миру в країні. У ситуації військової агресії сусідньої країни призначити вибори і провести їх – далеко не одне і те ж. Якщо в Донецькій і Луганській областях захоплені адміністративні установи, диверсійні групи вбивають, нападають на силові структури і навіть військові частини, як забезпечити функціонування виборчих дільниць? Сьогодні складно уявити вибори у Слов'янську, Краматорську, Донецьку, Луганську. Та й у сусідніх областях не так усе спокійно, як було б бажано. У цих областях громадянам складно буде взяти участь у виборах. З такими міркуваннями погоджуються й експерти. «Найбільшою проблемою проведення виборів, безперечно, є захоплення адміністративних будівель і штучне створення перешкод для роботи виборчих комісій у день виборів. Безперечно, ми можемо прогнозувати (хоча сподіваємося, що до цього не дійде) штучне блокування дільниць, виборців, бюлетенів в окремих регіонах України», – зазначив голова Комітету виборців України О. Черненко. Підтвердив факт складності проведення виборів й глава Донецької облдержадміністрації С. Тарута. Він зазначив, що є складнощі організації процесу проведення виборів, зокрема, у Слов'янську. На сьогодні узгоджено питання з ЦВК про те, що окружна комісія із цього міста буде переведена в інший найближчий населений пункт, де будуть забезпечені безпечні умови роботи.

Водночас представник сепаратистів самопроголошеної Донецької народної республіки Р. Лягін стверджує, що ДНР контролює виборчкоми на Донбасі, а тому президентських виборів 25 травня тут не буде. «Ми контролюємо 22 тервиборчкоми до президентських виборів, тому виборів на Донбасі не буде», – заявив він з Донецької облдержадміністрації, захопленої сепаратистами.

У зв'язку із цим ескалація конфлікту в східних і південних областях, неучасть їхніх виборців у виборах Президента України, загострить подальше ставлення до центральної влади,

поставить питання її визнання (легітимності) в цих регіонах країни. Не є секретом той факт, що у східних областях існує велика недовіра до центральної влади. Щоб її повернути, необхідно зробити ротачію на ключових посадах центральної влади шляхом виборів, результат яких визнають у всіх регіонах України. Як зазначив народний депутат України третього, четвертого і п'ятого скликань Б. Беспалий, законність – це точне дотримання букви закону, легітимність – це морально-психологічне сприйняття результату громадянами. Необхідність вирішення цього питання в ситуації ескалації конфлікту в східних регіонах актуалізувалась після оприлюднення результатів соціопитування. Так, за даними дослідження соціологічної групи «Рейтинг» 25 травня явка виборців становитиме близько 64 %, однак на Сході і Півдні України вона може бути відносно низькою. Найбільша явка виборців прогнозується на Заході, Півночі та в Центрі. Виборці Донбасу та Півдня демонструють низьку активність. «Порівняно з попередніми дослідженнями активність виборців Донбасу зменшилася приблизно у 1,5 рази – лише 22 % точно готові брати участь у виборах, ще 20 % – скоріше так, ніж ні», – йдеться в прес-релізі. «60 % – або не визначились, або взагалі не хочуть йти на вибори. Ця динаміка є катастрофічною. Якщо місяць тому мали 40 % таких людей, потім 45 і 50 %, а тепер 60 %. Що буде ближче до дня виборів, уявити важко», – зазначає директор соціологічної групи «Рейтинг» О. Антиповича.

Можливо, розуміючи такі наслідки, глава Дніпропетровської облдержадміністрації І. Коломойський запропонував створити Раду губернаторів Південного сходу України для проведення прозорих і чесних президентських виборів. З такою ініціативою він звернувся до глав Харківської, Дніпропетровської, Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської, Миколаївської й Одеської облдержадміністрацій. «У результаті ряду політичних подій, у тому числі інспірованих ззовні, над Україною нависла реальна загроза втрати територіальної цілісності. Оскільки сценарій з втілення цієї загрози розігрується, у першу чергу, у південно-східних областях, назріла необхідність створення координаційного органу для

узгодження та ефективної роботи губернаторів вказаних територій», – ідеться у зверненні. Робочим органом ради пропонується зробити штаб територіальної оборони південно-східних областей зі штаб квартирою в Дніпропетровську. У рамках штабу дій місцевої влади будуть координуватися з СБУ і МВС в рамках боротьби з сепаратизмом і диверсійною діяльністю незаконних силових структур.

Свою підтримку в проведенні президентських виборів в Україні неодноразово висловлювали у своїх заявах й європейські лідери. Президент Франції Ф. Олланд заявляє, що ніщо не повинно стати перешкодою для проведення в Україні президентських виборів 25 травня. «Президентські вибори 25 травня повинні відбутися, і ніщо не повинно їм перешкоджати. Вони мають відбутися на всій території України, що передбачає досягнення спільної думки про визнання результатів виборів», – зазначив лідер Франції.

Водночас європейська сторона попереджає Росію про те, що в разі зриву виборів Президента в Україні Євросоюз вдасться до третього рівня санкцій. «У нас є відносини з Росією, які можуть переконати російську владу, зокрема президента Путіна, що єдиним можливим шляхом є діалог і деескалація», – додав президент Франції.

ЄС перейде до третьої стадії санкцій проти Росії, якщо намічені на 25 травня в Україні президентські вибори не відбудуться. «Ми вже прийняли два етапи санкцій. Якщо вибори (в Україні) 25 травня не відбудуться, ми перейдемо до нової стадії», – це заявив глава МЗС Франції Л. Фабіус.

Як відомо із ЗМІ, третій етап передбачає економічні санкції проти головних секторів російської економіки: енергетичного та військово-промислового. США і ЄС домовилися спільно протистояти агресії Росії проти України. Вони вже ввели санкції проти великого кола осіб з оточення президента РФ В. Путіна та підконтрольних їм компаній.

США неодноразово заявляло про важливість проведення президентських виборів в Україні 25 травня. Тому США нададуть Києву всю можливу підтримку для забезпечення нормального перебігу волевиявлення громадян, – зазначив посол

США Дж. Пайетт. За словами посла, США, ОБСЄ та Європарламент надішлють до України тисячі спостерігачів. Їхнім головним завданням буде стежити, щоб ці перегони стали вільними та чесними і відображали справжню волю.

Станом на 13 травня Центральна виборча комісія вже зареєструвала 814 міжнародних спостерігачів від міжнародних організацій та окремих держав на вибори 25 травня. Зокрема, виявили бажання спостерігати за тим як проходять вибори в Україні представники шести держав, які представляють 10 міжнародних організацій, від Канади, Литви, США, Франції, Японії, Нідерландського Королівства. Зареєстровані спостерігачі від Парламентської асамблеї НАТО, від Світового конгресу українців, від Українського конгресового комітету Америки, спостерігачі від ФРН.

Як зазначає директор департаменту інформаційної політики МЗС Є. Перебийніс, свої наглядові місії в Україну планують направити Європейський парламент, Парламентська асамблея Ради Європи, НАТО, ГУАМ. Крім того, з 19 березня в Україні працює довгострокова місія ОБСЄ зі спостереження за виборами. ОБСЄ готується надіслати в Україну 1 тис. спостерігачів – рекордну кількість в історії організації, кожен десятий з них буде зі США.

За достроковими виборами Президента України буде спостерігати делегація ПАРЄ у складі 52 осіб. Американський сенатор Б. Карден (Демократична партія) і республіканець К. Сміт очолять делегацію спостерігачів від Конгресу США на президентських виборах в Україні. Про це було оголошено під час слухань у Комітеті закордонних справ під назвою «Російська дестабілізація в Україні». За словами К. Сміта, кількість американських спостерігачів має бути збільшена, але поки що їхні імена не назвали.

У свою чергу, ПАРЄ закликає українців взяти активну участь у виборах, щоб Україна отримала гідні довіри вибори. Про це йдеться в заяві МЗС України щодо заяви місії ПАРЄ за результатами візиту в Україну 29–30 квітня. На думку учасників місії, Україна потребує демократичних і гідних довіри виборів. У зв'язку з цим делегація ПАРЄ закликає ук-

раїнських громадян, незалежно від політичних переконань, регіональної чи мовної приналежності, взяти активну участь у передвиборчій кампанії та самих виборах. Делегація підкреслила позитивні зміни у правовому регулюванні виборчого процесу та позитивно оцінила роботу і відкритість ЦВК для спостерігачів, ЗМІ і представників кандидатів.

У ситуації з президентськими виборами в Україні РФ, яка за доказами міжнародних організацій та вітчизняних силових структур, підтримує в різноманітний спосіб диверсійні групи на сході України, звинувачує українську сторону в порушенні прав громадян і заявляє про їх невизнання. Заяви міністра закордонних справ РФ С. Лаврова демонструють те, що офіційний Кремль не має намірів поступатися у впливі на сусідні країни пострадянського простору та надалі диктуватиме своє бачення вектору розвитку в цих державах. Тому для російської сторони проведення виборів Президента України 25 травня є «незвичайним» і «нелогічним». Під час прямої лінії з росіянами, яку транслювали в ефірі російських центральних телеканалів і радіостанцій, президент Росії В. Путін заявив, що результати позачергових президентських виборів в Україні 25 травня цього року визнавати не буде. «Відповідно до Конституції не можна нині вибирати нового Президента, якщо є живий легітимний Президент», – пояснив він, говорячи про колишнього Президента України В. Януковича, який нині у вигнанні переховується від правосуддя в Росії. Крім того, В. Путін висловився, що нинішню владу України він також вважає нелегітимною, адже «у них немає національного мандату на керування країною. Але на міністерському рівні ми не відмовляємося від діалогу та контакту. Медведев розмовляв із Яценюком, Нарішкін розмовляв із Турчиновим».

Судячи з рейтингів, переможцем на президентських виборах має стати хтось із прозахідних кандидатів. «Майдан здійснив потужний політичний кидок на Південь, і сьогодні в Херсонській, Миколаївській, Дніпропетровській областях, які до цього були одними із базових для Партії регіонів, набирає силу українська ідентичність. Тому питання про те, хто – Тигіпко, Добкін – втратило актуальність. Це може стати

актуальним хіба що на парламентських виборах», – зазначив керівник аналітичного центру «Третій сектор» А. Золотарьов. Відтак вибори стають підтвердженням геополітичної прозахідної орієнтації України. З таким результатом Кремль ніколи не погодиться і буде шантажувати офіційний Київ невизнанням виборів. Очевидно, що це частина великої геополітичної гри, у якій Україна є не суб'єктом, а об'єктом, – зазначають оглядачі ряду ЗМІ. Тому це буде шантаж не так Києва, як його західних партнерів.

Як відомо РФ, яка підіграє ситуацію на Сході України різними сепаратистськими рухами, здійснює різні кроки для перенесення президентських виборів в Україні. Так, Громадська палата РФ пропонує ООН і Раді Європи перенести президентські вибори в Україні, заплановані на 25 травня, до стабілізації стану в нашій країні. Про це заявив перший заступник секретаря Громадської палати В. Гриб, повідомляє РІА «Новости» з посиланням на прес-службу палати. У його палаті впевнені, що будь-які вибори в умовах, коли країна охоплена кровопролитними зіткненнями, а офіційні державні органи не можуть гарантувати людям безпеку, «приречені на фальсифікації» і на практиці спровокують лише подальшу ескалацію конфлікту.

Такі заяви черговий раз підтверджують зацікавленість російської сторони зірвати вибори Президента України, заплановані на 25 травня. Перенесення виборів дасть Росії додатковий привід називати українську владу незаконною та не рахуватися з нею. Як заявив представник «Третьої української республіки», головна мета президента РФ – зірвати президентські вибори в Україні. «Його завдання – зробити все, щоб в Україні не було дієздатної влади», – вважає він. Крім того, за словами в. о. Президента України О. Турчинова, обрання легітимного Президента стане сильним стабілізуючим фактором, саме тому Російська Федерація робить усе, щоб зірвати ці вибори.

У свою чергу, Україна не приймає жодних ініціатив щодо перенесення виборів Президента, запланованих на 25 травня. Про це заявив директор департаменту інформаційної політи-

ки МЗС Є. Перебийніс. «Ми не приймаємо жодних ініціатив щодо перенесення виборів, запланованих на 25 травня. Ці вибори відбудуться так, як заплановано», – повідомив він. За його словами, ініціативи з перенесення виборів спрямовані на дестабілізацію ситуації в Україні. Є. Перебийніс запевнив, що попри всі спроби Росії і організованих і контрольованих нею злочинних груп, які діють в Україні терористичними методами, зірвати президентські вибори в державі, у тому числі шляхом дестабілізації ситуації в східних і південних регіонах, українська влада рішуче налаштована провести їх у визначений термін. Представник МЗС наголосив, що Україна робить усе для того, щоб вибори пройшли вільно, прозоро, демократично, у відповідності з міжнародними стандартами при максимально можливій участі міжнародних спостерігачів.

Як відомо, ЦВК затвердила форму і текст виборчого бюлетеня на позачергові вибори Президента України 25 травня. Бюлетень буде вохристо-бузкового кольору, розміром 20 на 60 см, і в нього будуть внесені прізвища 21 кандидата в Президенти в алфавітному порядку. Згідно з постановою ЦВК, текст бюлетеня друкується державною мовою на одному аркуші тільки з однієї сторони. Бюлетень передбачає кілька ступенів захисту, зокрема, він буде надрукований з використанням спеціальних видимих і невидимих захисних фарб, які змінюють свої фізичні характеристики під дією ультрафіолетового та інфрачервоного опромінення, графічних захисних елементів, а також з проставленням номера виборчої дільниці захисною фарбою, яка проявляється на обороті виборчого бюлетеня.

Кількість бюлетенів для кожної звичайної та закордонної виборчої дільниці буде надруковано в кількості, що перевищує на 0,5 % чисельність виборців, включених до списку на цій ділянці за даними Державного реєстру виборців станом на 2 травня. Також ЦВК створила контрольну комісію з виготовлення виборчих бюлетенів з виборів президента 25 травня на державному підприємстві «Поліграфічний комбінат “Україна”», до якої увійшли представники п’яти кандидатів у Президенти.

Що стосується забезпечення участі тих виборців, які зареєстровані на окупованій території, зокрема Автономної

Республіки Крим, то жителі півострова зможуть проголосувати на материковій частині України. Для цього потрібно, приїхавши в будь-яку з областей країни, звернутися в органи Держреєстру із заявою. Після цього охочих проголосувати включать у списки виборців. Про своє бажання взяти участь у голосуванні на виборах Президента України станом на 12 травня вже заявили понад 1 тис. жителів Криму та Севастополя. Про це повідомив заступник голови Центральної виборчої комісії України А. Магера. «Більше 800 жителів Криму і 300 севастопольців уже висловили своє бажання проголосувати на цих виборах Президента України», – повідомив він. За його словами, всі ці громадяни голосуватимуть без зміни своєї виборчої адреси. «Для жителів Криму та міста Севастополь передбачено виняток. Вони мають право проголосувати в будь-якій частині материкової України за умови своєчасного звернення до органу ведення Держреєстру (до 19 травня включно) з паспортом і з заявою про бажання проголосувати на будь-якій виборчій дільниці України», – зазначив заступник голови ЦВК.

Туреччина підтримує зусилля України у наданні кримським татарам можливості безперешкодного голосування на позачергових виборах Президента, повідомив в. о. міністра закордонних справ України А. Дешиця. Під час його зустрічі у Відні з міністром закордонних справ Турецької Республіки А. Давутоглу відбулося обговорення підготовки позачергових президентських виборів в Україні 25 травня, зокрема, у контексті забезпечення можливостей для кримських татар реалізувати своє законне право голосу.

Водночас під впливом дестабілізуючих факторів більшість експертів і громадських діячів висловлюють побажання в якомога більш швидкому проведенні виборів, за можливості – в один тур. Важливість проведення успішного вибору Президента Української держави, бажано в один тур, зумовлена нагальною потребою в швидкому врегулюванні ситуації в країні, відповідальністю за прийняття державних рішень в умовах військової агресії Росії. «Президента потрібно обрати вже в першому турі, щоб не давати ворогові додаткового часу для дестабілізації ситуації в Україні. Нам потрібна легітимно

обрана народом влада – і чим швидше, тим краще», – підкреслив політолог О. Палій.

Про необхідність проведення виборів в один тур усе активніше заявляють громадські діячі. Зокрема, про це неодноразово заявляв лідер «Третьої української республіки» Ю. Луценко. «Якщо в другий тур вийдуть П. Порошенко і Ю. Тимошенко, Схід України отримає сигнал “Наших там немає – не ідемо на вибори”. Не ідемо на вибори – не легітимна влада. Нелегітимна влада – продовження цього хаосу. Тому вибори мають відбутися в один тур», – пояснив свою позицію він. Він запропонував один із варіантів мінімізації зриву виборів. Це – консолідація демократичних сил, коли кандидати знімають свої кандидатури на користь лідера, який отримує максимальну підтримку виборців. Заяви лідера «Третьої української республіки» підтверджують дослідження соціологічної групи «Рейтинг». За даними дослідників, у всіх регіонах, крім Донбасу, лідером симпатій виборців є П. Порошенко, при цьому найбільшу підтримку політик отримує на Заході (55 %) та на Півночі (50 %). На Донбасі лідером виборчих симпатій є М. Добкін з підтримкою 11 %. Однак у цьому регіоні 60 % опитаних або не визначились зі своїм вибором або не впевнені щодо своєї участі. Якби найближчим часом відбувся другий тур президентських виборів, то серед найбільш імовірних його учасників в усіх парах кандидатів на сьогодні перемогу здобув би П. Порошенко. Так якщо у другий тур потраплять П. Порошенко та Ю. Тимошенко, вони отримують 48 на 13 % голосів відповідно. Дослідники відзначають, що якщо у другий тур президентських перегонів вийдуть П. Порошенко та Ю. Тимошенко, то дві третини опитаних Донбасу та майже половина на Півдні країни не будуть голосувати. А якщо у другий тур разом із П. Порошенком вийдуть С. Тігіпко або М. Добкін, то близько половини виборців на Донбасі також не братимуть участі у виборах.

Про важливість виборів Президента в один тур говорять й у виборчому штабі кандидата в Президенти П. Порошенка, пояснюючи це необхідністю для країни у період військової агресії якнайшвидше отримати головнокомандувача військ.

Штаб П. Порошенка закликає кандидатів у Президенти, чий рейтинг не перевищує 3–5 % голосів, підтримати того кандидата, який може виграти вибори в першому турі. «Ми звертаємося до тих кандидатів, які підтримують демократичні цінності, але чий рейтинг не перевищує 3–5 %, закликати проголосувати за того кандидата, який може виграти в першому турі», – заявив керівник виборчого штабу В. Ковальчук.

Аргументи на користь необхідності консолідації зусиль, щоб президентські вибори пройшли в один тур, навів Б. Беспалий, народний депутат України третього, четвертого і п'ятого скликань. На його переконання, перший аргумент полягає в знятті кандидатів у Президенти на користь П. Порошенка, що сприятиме виборам в один тур. Другий аргумент: перемога вже у першому турі виглядає так переконливо, що про нелегітимність виборів не може бути й мови. Досвід показує: приголомшливий результат – гарантія визнання виборів, потужне народне волевиявлення перебиває організаційні недоліки, любов сильніша за компромат. Вагомим є не лише відсоток голосів, отриманих переможцем, а й їхня абсолютна кількість. Відтак боротися слід не лише за консолідацію голосів провідного кандидата, а й за максимальну явку виборців.

Така громадська позиція зумовлена необхідністю консолідації, єднання. «Ставкою є не президентський штандарт, а збереження єдиної України. Зрештою, йдеться не стільки про вибір Президента, як про плебісцит за єдність України. А плебісцит – справа однотурова. А запорука єдності – успішні президентські вибори. А максимальні шанси на їхню успішність – проведення в один тур. Ось такий логічний ланцюжок. Надто часто у визначальні моменти нашої історії суб'єктивні мотиви політичної еліти переважали державницькі. І у княжу добу, і в часи руїни, і у визвольних змаганнях 1917–1921 та 1940-х років. Доленосні вибори Президента у 1991-му вклялись в один тур», – пояснив він.

Подібні міркування висловлює й економіст О. Пасхавер. За його словами, якщо Президента буде обрано в першому турі, дуже багато різних ризиків залишиться позаду. Різко скорочуються можливості для маніпуляції з боку різних учасників цього про-

цесу, включаючи Росію. З проведенням президентських виборів в один тур просто знижуються ризики нашої нестійкості.

На сьогодні основною умовою для проведення виборів в один тур експерти називають зняття кандидатури Ю. Тимошенко на користь П. Порошенка. Останній пропонував партії «Батьківщина» домовитися про спільну роботу в новому уряді після президентських виборів. «Петро Олексійович запропонував “Батьківщині” домовитися про посаду Прем’єр-міністра від цієї потужної демократичної політичної сили. На жаль, пропозиція, яку я особисто передавав, була відхилена. Це було не правильне рішення з боку «Батьківщини», – зазначив Ю. Луценко. Він підкреслив, що демократичні сили мають об’єднатися: це потрібно для виживання української держави.

На переконання соціолога І. Бекешкиної, перемога в першому турі можлива, якщо це був би об’єднаний кандидат від теперішньої влади. Експерт вважає, що для перемоги П. Порошенка в першому турі достатньо підтримки однієї Ю. Тимошенко. Про те не все так просто: багато хто із тих, хто, має намір голосувати за П. Порошенка, не хоче віддавати свого голосу за за Ю. Тимошенко. Тому її підтримка може і не додати бажаних голосів П. Порошенку.

У свою чергу політолог В. Фесенко вважає, що не варто драматизувати можливий бойкот південно-східними областями другого тура. Проте експерт також більше схильний до думки про бажаність виборів в один тур. «Дійсно за соціопитуваннями, якщо в другий тур виходить пара Порошенко – Тимошенко, кількість тих, хто не буде брати участь у виборах, становить 20 %, але це не набагато більше, ніж кількість тих, хто взагалі не планує брати участі у виборах. Але з точки зору теперішньої ситуації дійсно вибрати Президента потрібно чим раніше, тим краще», – підкреслив експерт.

На думку експерта, у П. Порошенка є шанси виграти в першому турі, причому незалежно від зняття-незняття Ю. Тимошенко своєї кандидатури, – у цьому йому, як не дивно, допоможе теперішня складна ситуація на Донбасі. «Якщо в силу об’єктивних причин значна частина виборців Луганської та Донецької областей не зможе проголосувати, а частина

виборців під тиском російської пропаганди не піде на вибори, це істотно збільшить шанси П. Порошенка на перемогу в першому турі», – зазначив він.

Отже, питання проведення виборів в один тур має принциповий характер. Як зазначив голова Комітету виборців України О. Черненко, він вірить, «що всі наші кандидати є державниками і ніхто не хоче розколу держави. Країні потрібен Президент, а не “в. о.”, щоб легітимізувати нову українську владу».

Таким чином, президентські вибори 2014 р. є визначальними для подальшого розвитку України та ключовим етапом на шляху до нормалізації та стабілізації ситуації в країні. Будь-які спроби зірвати їх проведення або заклики до перенесення дати виборів розглядаються більшістю експертів як спроба перешкодити стабілізації внутрішніх процесів в Україні.

Вибори Президента України мають відбутись цього тижня у неділю, 25 травня (*Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Офіційне інтернет-представництво виконуючого обов'язки Президента України (<http://www.president.gov.ua>); Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>); Міністерство закордонних справ України <http://mfa.gov.ua>); Gazeta.ua (<http://gazeta.ua>); BBC.Ukrainian (<http://m.bbc.co.uk>); Свобода слова (<http://www.svoboda.org>); Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>); ZAXID.NET (<http://zaxid.net>); Радіо «Свобода» (<http://www.radiosvoboda.org>); Вікна (<http://vikna.if.ua>); Третя Українська Республіка (<http://www.3republic.org.ua>); Главком (<http://glavcom.ua/articles/19168.html>); Громадське радіо (<http://hromadskeradio.org>); Укрінформ (<http://www.ukrinform.ua>).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України О. Турчинов у вівторок, 20 травня, провів зустріч з головою місії Бюро демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ) ОБСЄ зі спостереження за достроковими виборами Президента України Т. де Зулуета.

Під час зустрічі сторони обговорили питання майбутніх президентських виборів в Україні та питання взаємодії між спостерігачами та органами державної влади щодо забезпечення їхньої безпеки та ефективної роботи.

За словами О. Турчинова, з проведенням президентських виборів 25 травня завершиться процес повного формування системи влади в нашій країні.

Він наголосив, що найбільші проблеми з голосуванням у день виборів будуть на території Автономної Республіки Крим, що повністю окупована російськими військовими. «Але ЦВК робить все можливе, щоб жителі Криму могли проголосувати на материковій частині України», – сказав він, наголосивши, що це стосується насамперед Херсонської області, яка межує з Кримом, «або на свій розсуд мешканці Криму зможуть проголосувати в інших регіонах України».

Крім того, керівник парламенту зазначив, що досить складною залишається ситуація «в деяких місцях» Луганської та Донецької областей, «де терористи намагаються захоплювати виборчі комісії, шантажувати громадян та робити все для того, щоб не дати можливості провести прозорі та чесні вибори». «Але ці локальні провокації не вплинуть на загальний результат виборів по країні», – сказав він, наголосивши, що влада робить усе, щоб наші громадяни могли проголосувати в усіх регіонах України.

У цьому контексті, додав він, влада зацікавлена у співпраці зі спостерігачами місії ОБСЄ.

У свою чергу Т. де Зулуета наголосила, що нинішня місія – найбільша за всю історію виборів в Україні. «Вдячні вам за завчасне запрошення, що дало змогу вже з 20 березня розпочати свою роботу 100 довгостроковим спостерігачам», – сказала вона, додавши, що завтра (21 травня. – Ред.) відбудеться зустріч керівництва місії ще з 900 короткотерміновими спостерігачами.

За її словами, у день виборів до місії приєднається ще близько 200 європейських парламентарів. «Для нас надзвичайно важливе питання проведення виборів в Україні», – наголосила Т. де Зулуета, наголосивши, що місія прагне того,

щоб «спостерігачі були присутні у всіх місцях, де буде відбуватися голосування і проходитимуть вибори» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 20.05).

21 травня Голова Верховної Ради України, в. о. Президента України О. Турчинов проінспектував позиції антитерористичної операції під Слов'янськом.

Зокрема, О. Турчинов побував у новому військовому таборі антитерористичної операції під Слов'янськом, де відбулася нарада з керівництвом АТО за участі міністра внутрішніх справ України А. Авакова, міністра оборони М. Ковалю та командувача Національною гвардією С. Полторака. Під час наради були обговорені основні завдання та завдання фінального етапу антитерористичної операції.

Керівник парламенту відзначив покращення матеріально-технічного забезпечення наших військових. «Матеріально-технічна база наших військових щодня покращується», – сказав він, додавши, що сьогодні в розпорядження АТО було передано сучасні засоби зв'язку.

Крім того, О. Турчинов провів нараду з керівництвом силового блоку Донецької та Луганської областей щодо організації та проведення президентських виборів 25 травня і створення умов для участі у виборах мешканців регіону.

Керівник парламенту відзначив зміни настроїв людей на Донбасі, «які почали розуміти, що терористи-сепаратисти ведуть регіон у безодню». «Саме тому в цих регіонах посилилась підтримка дій української влади щодо боротьби із терористами», – сказав О. Турчинов, наголосивши, що під час візиту поставив завдання перед силовими структурами повністю очистити регіон від терористів і «повернути мир та спокій у Донецьку та Луганську області» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Покращення житлових умов потребують майже 1 млн українських сімей та окремих громадян. Про це повідомив

заступник Голови Верховної Ради України Р. Кошулинський, відкриваючи в середу, 21 травня, парламентські слухання на тему: «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків: проблеми та шляхи їх вирішення».

Р. Кошулинський назвав забезпечення населення житлом однією з найгостріших проблем суспільства, зазначивши, що вона дісталася Україні в спадок від Радянського Союзу. За його словами, у 1991 р. серйозного поліпшення житлових умов потребували майже 2 млн українських сімей та окремих громадян.

Нині, зазначив заступник Голови Верховної Ради, значну частину тих, хто потребує поліпшення житлових умов, становлять мешканці гуртожитків, а це – понад 450 тис. українських громадян.

Р. Кошулинський зауважив, що залежно від регіону відрізняється не тільки кількість, але й основні характеристики гуртожитків як об'єктів нерухомого майна, форми їхньої власності, умови утримання і використання.

Так, за його словами, у Києві 13 гуртожитків перебувають у задовільному технічному стані, а 50 – у незадовільному. У Донецькій області, навпаки, 61 гуртожиток – у задовільному, а 24 – у незадовільному стані. В Одеській області ці цифри майже рівні – 32 і 36 гуртожитків відповідно.

Р. Кошулинський повідомив, що в державній власності в Тернопільській області гуртожитки взагалі відсутні, а в Одеській таких 90. Так само в приватній власності (що було включено до статутних фондів акціонерних і колективних товариств, створених у процесі приватизації та корпоратизації) в Івано-Франківській області перебуває один гуртожиток, а в Києві – 66.

Заступник керівника парламенту зазначив, що Верховна Рада ухвалювала законодавчі акти, спрямовані на врегулювання проблеми, серед яких, зокрема, закони України «Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» і «Про Загальнодержавну цільову програму передачі гуртожитків у власність територіальних громад на 2012–2015 роки».

Р. Кошулинський закликав учасників слухань до «гострої розмови», внесення пропозицій щодо змін до чинного законодавства, які б сприяли значному покращенню ситуації в цій сфері (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності у сфері дозвільної системи.

Законопроектом (реєстр. № 2511а) пропонується встановити відповідальність власників пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, за порушення порядку придбання, зберігання, передачі іншим особам або продажу таких пристроїв; порушення правил зберігання, носіння, або перевезення пристроїв; порушення термінів реєстрації (перереєстрації) і правил взяття цих пристроїв на облік; ухилення від реалізації пристроїв тощо.

Відповідні зміни передбачається внести до ст. 190, 191, 192, 193 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Члени комітету підтримали проект, прийняття якого дасть змогу забезпечити дотримання власниками пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, встановлених правил і порядку, а також запобігти правопорушенням у цій сфері (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Голова спеціальної Конституційної комісії ВР Р. Князевич заявив, що ТСК врахувала всі пропозиції, надіслані суб'єктами законодавчої ініціативи. Про це він розповів під час круглого столу національної єдності в середу, 21 травня.

За словами Р. Князевича, до комісії надійшла величезна кількість пропозицій від різних суб'єктів законодавчої ініціативи, наукових шкіл, експертів, а також були враховані напрацювання Конституційної Асамблеї.

Депутати оформили все це в порівняльну таблицю, яка має три колонки: 1) чинний текст Конституції; 2) пропозиції, які є спільними майже в усіх суб'єктів законодавчої ініціативи; 3) альтернативні пропозиції, які передбачають різні підходи.

Депутати прийняли рішення, що ті розділи, які передбачають необхідність затвердження їх на всеукраїнському референдумі, не можуть бути предметом розгляду Конституційної комісії.

Також комісія не розглядала внесення змін до розділу щодо прав людини на цьому етапі, зважаючи на відсутність консенсусу щодо цього питання. «Ми сконцентрувалися на трьох основних блоках конституційних змін. Це питання удосконалення парламентсько-президентської моделі, це питання децентралізації влади і питання судової гілки влади», – пояснив Р. Князевич.

Усі без винятку пропозиції учасників конституційного процесу включені у вищевказану таблицю, яка сягає майже 150 сторінок, і передані парламенту, який має спрямувати їх Венеціанській комісії, наголосив Р. Князевич.

Він зауважив, що Конституційна комісія врахувала зауваження, які Венеціанська комісія робила ще до тексту Конституції 2004 р., а також до ряду конституційних змін, які напрацьовувалися протягом останніх років.

Також депутат зазначив, що у випадку, якщо не вдасться дійти консенсусу та напрацювати єдиноможливий спільний документ, певні речі будуть запропоновані парламенту для остаточного визначення *(Українська правда (www.pravda.com.ua) – 2014. – 21.05).*

Лідер фракції Партії регіонів О. Єфремов заявив про необхідність виборів Президента як можливого виходу з політичної кризи. Про це він заявив у Росії на круглому столі в Держдумі, присвяченому темі забезпечення прав громадян на виборах Президента України.

«Сьогодні кандидати в Президенти реально не можуть проводити передвиборну кампанію, тому що і в одних регіонах, і в інших створюється така атмосфера, коли якщо кандидат не відповідає твоїй політичній платформі, то можуть просто прийти озброєні або агресивні люди, які фізично змушують цього кандидата мовчати – б'ють, проганяють», – сказав О. Єфремов.

На його думку, говорити про те, що відбувається вільне обговорення точок зору кандидатів, не доводиться. «Але зважаючи на те, що ніхто з нині діючої української влади не бажає конкретно займатися проблемами, які є, зокрема на Сході України, я в цьому глибоко переконаний, то вихід хоч якийсь із ситуації міг би бути все-таки в проведенні виборів і обранні Президента», – сказав О. Єфремов російським політикам.

На його думку, оцінку результатам цих виборів можна буде дати залежно від того, яка кількість людей прийде на виборчі дільниці та наскільки вільно вони висловлять свою позицію.

Крім того, він вважає, що було б краще, якщо вибори Президента пройдуть в один тур. Якщо ні, то О. Єфремов не впевнений, чи вистачить запасу міцності, щоб утримати ситуацію на Сході України, де події розвиваються «динамічно й трагічно».

Як відомо, ряд експертів називають О. Єфремова одним з натхненників, у тому числі фінансових, сепаратизму в Луганській області.

Ідею одного туру в президентських виборах активно просуває штаб П. Порошенка (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 21.05).

«Регіонал» М. Добкін не виключає зміни керівництва в парламентській фракції Партії регіонів. Про це він сказав на прес-конференції в середу.

«Фракція Партії регіонів перетерпіла серйозні зміни. Думаю, що, якщо депутати ухвалить рішення, що сьогодні зміна керівника буде корисна для фракції, для партії, виходить, вони таке рішення приймуть, але воно буде абсолютно прозоре, відкрите, не за закритими вікнами й дверима», – сказав М. Добкін.

Він підкреслив, що таке рішення має ухвалюватися з урахуванням думки нинішнього глави фракції Партії регіонів О. Єфремова. «Якщо в нього буде жорстка позиція, вона буде вислухана й рішення буде прийняте шляхом голосування за підсумками висловлень претендента й нині діючого керівника фракції», – сказав М. Добкін.

Як повідомлялося, раніше ряд ЗМІ повідомили, що у вівторок на засіданні фракції Партії регіонів обговорювалося питання про доцільність зміни керівництва фракції, у тому числі її глави О. Єфремова. Однак рішення прийнято не було, у тому числі через відсутність на засіданні О. Єфремова (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Влада повинна взяти на себе місію по відновленню діалогу з Російською Федерацією. Про це під час круглого столу національної єдності в Миколаєві заявив народний депутат від Партії регіонів В. Новинський, повідомляє УНН.

«Необхідно, щоб Верховна Рада відновила діалог з представниками Російської Федерації або Федеральним зібранням, тому що будь-які конфлікти, будь-які протистояння завжди закінчуються миром і мирними переговорами, і цей процес необхідно починати уже зараз, після виборів Президента», – зазначив В. Новинський.

За його словами, «не об'єднавшись всередині країни, ми не зможемо бути сильною, єдиною державою». «Тільки безпека та відсутність конфліктів всередині країни, надійна соціальна політика та конкретні кроки до процвітаючого життя в країні можуть дати результат. Верховна Рада України має припинити внутрішньополітичне протистояння і показувати приклад громадянам України», – підсумував депутат (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Оставшиеся в парламентской фракции Партии регионов депутаты расколоты на несколько групп. Об этом заявила депутат, экс-«регионал» И. Богословская в телеэфире 5 канала.

«Они в основном собраны по региональному принципу, и с ними никто не разговаривает всерьез: кого-то пытаются прикупить, кого-то запугать. Но серьезного системного политического разговора там не ведется», – сказала она.

И. Богословская также подтвердила, что на заседании фракции ПР 20 мая рассматривался вопрос об отставке А. Ефремова с должности главы фракции.

Даже если допустить, что парламент еще поработает, от этой фракции останется половина, спрогнозировала И. Богословская. «В общем, никто не хочет быть в той ПР, где кто-то закулисно принимает решения, а все остальные выполняют функцию кнопочдавов, мягко говоря, а хотелось сказать еще жестче», – резюмировала она (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2014. – 21.05).

Представители власти используют админресурс, чтобы обеспечить себе победу на выборах мэра Киева, а также высокий процент голосов в Киевсовет за «Батьківщину», членом которой является глава КГГА. Об этом заявил народный депутат от Партии регионов Н. Шуфрич.

«Вместо того чтобы спасти Киев от экономической катастрофы, оббивать пороги Минфина и выбивать для Киева деньги хотя бы на зарплаты бюджетников, новоиспеченный глава КГГА пиарится на городских мероприятиях, и за счет админресурса. Будь он честен со своими избирателями, должен был уйти в отпуск на время избирательной кампании. Но нет. Как пример, его встреча со студентами в одном из лучших университетов Киева и Украины. Как рассказали нам ребята, их сняли с пар и заставили идти на встречу с главой КГГА», – сказал Н. Шуфрич.

По его словам, честные участники предвыборной гонки такие мероприятия воспринимают не иначе как агитацию, а сам градоначальник в своих интервью утверждает, что занимается обычной работой главы КГГА.

Кроме того, политик напомнил, что сразу после назначения глава КГГА назначил своих людей практически на все долж-

ности, контролюючі роботу комунальних СМІ і управління реклами, а це значить, що вони зможуть допомогти забезпечити необхідний процент голосів не тільки за кандидата в мери столиці, але і за потрібні політичні сили.

«Київляни попросту лишують права голосу. Избирательные комиссии тотально недоукомплектованные, фактически проголосовать смогут только 30 % горожан. При этом идет наглое неприкрытое использование админресурса. Я призываю всех киевлян независимо от политических убеждений прийти на выборы и либо отдать свой голос, либо забрать бюллетень, иначе он проголосует без вас», – заявив Н. Шуфрич (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2014. – 21.05).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

«Ми перестали бути територією – ми стали державою. Ми перестали бути населенням і стали нацією, яка бореться за своє право і йде вперед», – сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 21 травня, у Миколаєві під час III Загальноукраїнського круглого столу національної єдності.

А. Яценюк відзначив результати круглих столів національної єдності та наголосив, що під час засідання III круглого столу в Миколаєві «жоден виступаючий навіть не поставив під сумнів питання єдності країни»: «Це означає, що ми йдемо правильним шляхом».

Він нагадав, що були зроблені певні кроки політичного характеру. Зокрема, 20 травня в парламенті був ухвалений Меморандум порозуміння й миру: «Краще мати цей Меморандум і в якихось питаннях досягати згоди, ніж мати автомати і бандитів у Донецьку і Луганську».

Більше того, наголосив А. Яценюк, протягом останніх днів ситуація на Донбасі «розвернулася в інший бік, коли ті, хто сьогодні представляють і контролюють Донбас, заявили, що ніякі самопроголошені бандитські донецькі республіки не будуть керувати ні Донбасом, ні Україною».

А. Яценюк сказав, що такої ситуації, як сьогодні в Україні, не було з часів її незалежності: «Навіть у 1990-ті роки, під час формування єдиної української незалежної держави, не було російських військ і танків та території України, – адже Крим є територією України, і не було диверсійних груп усередині Української держави. Та й майна було побільше, яке ще до того моменту не встигли розкрасти».

Водночас, наголосив А. Яценюк, за останні кілька місяців «країна дуже серйозно змінилася»: «Ми перестали бути територією – ми стали державою. Ми перестали бути населенням – ми стали нацією, яка бореться за своє право, яка йде вперед, яка жертвує, оплакує ці жертви, але яка не зупиняється. Ми не маємо права зупинитися, тому що надто багато треба зробити».

Що стосується подальшого врегулювання ситуації в Україні, А. Яценюк зазначив, що «оптимістично дивиться на майбутнє»: «В короткостроковій перспективі буде багато проблем, але ми знайдемо і вже знаходимо відповіді, як після цих короткострокових проблем стати тільки сильнішими».

За словами глави уряду, у рамках круглих столів національної єдності був зроблений «перший крок до серйозного діалогу»: «Але після президентських виборів, щоб країна об'єдналася, повинні бути конкретні рішення – нова Конституція, децентралізація влади, новий Бюджетний кодекс і передача фінансового ресурсу на місця, новий Податковий кодекс, спрощення всієї податкової системи по кількості податків і розширення бази оподаткування, незалежність судової системи і виконання Угоди між Україною і Європейським Союзом».

«Для того щоб це було реалізовано, основне – це національний діалог, – наголосив він. – Наша країна приречена на успіх. І цей успіх – у наших руках і в наших серцях» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

«Конституція пишеться не під людину і не під ситуацію. Конституція пишеться під державу, націю і майбутнє», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час III Загальноукраїнського круглого столу національної єдності в середу, 21 травня, у Миколаєві.

А. Яценюк привітав зусилля парламенту України в тому, аби підготувати текст Конституції, «який містить різні позиції», узгодити його та направити у Венеціанську комісію: «Коли ми отримаємо відповідь Венеціанської комісії, ми далі повинні працювати в першу чергу в такому ж форматі, як ми працюємо зараз, – публічний діалог.

Повинен бути публічний процес ухвалення нової Конституції. Якщо хтось із президентів, прем'єрів, голів Верховної Ради чи суддів думає, що Конституцію будуть писати під нього, то я нагадаю приклад попереднього Президента – це погано закінчується».

Глава уряду також наголосив на важливості виборів Президента, призначених на 25 травня: «Ми повинні провести вибори. Україна повинна отримати легітимного Президента».

А. Яценюк привітав те, що в ухваленому 20 травня парламентом Меморандумі порозуміння і миру «всі політичні сили закликали провести президентські вибори і отримати легітимно обраного, законного главу держави» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

«В сьогоднішніх умовах двосторонні переговори між Україною і Росією не можуть розглядатися», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у середу, 21 травня, у Миколаєві під час III Загальноукраїнського круглого столу національної єдності.

Він підкреслив, що Росія здійснила військову агресію на територію України, «знищила систему європейської безпеки, порушила міжнародне право і статут ООН, де Україна і Росія є співзасновниками».

«Тому для того щоб мати відносини з Росією, ми пропонуємо спочатку взагалі відновити ці відносини у чотиристоронньому форматі. Довіри до слів немає, не кажучи вже про те, що Росія порушила підписані домовленості», – наголосив А. Яценюк.

Глава уряду підкреслив, що українська сторона готова до формату «Женева-2» – Україна, ЄС, США і Росія: «Тільки перед тим, як зустрітися, треба спочатку знати, про що ми

домовимося. А не зустрічатися, а потім виходити без домовленостей чи використовувати ці зустрічі, щоб просто мати політичне позиціонування» *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua). – 2014. – 21.05).*

На сьогоднішнім основним завданням є запуск української економіки, і важливу роль у цьому має відіграти Миколаївщина, яка є економічно розвинутим регіоном, наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на виїзному засіданні уряду в Миколаєві в середу, 21 травня.

А. Яценюк підкреслив, що завдяки фінансовій підтримці від міжнародних партнерів уряд виплачує пенсії та зарплати. Але основне завдання, за його словами, – «запустити економіку». Він підкреслив, що важливу роль у цьому має відіграти Миколаївщина, яка є економічно розвинутим регіоном і має «два бази для економічного розвитку – аграрний та індустріальний».

А. Яценюк звернувся до голови Миколаївської облдержадміністрації М. Романчука з проханням зустрітися з власниками суднобудівних підприємств і розібратися в питанні недозавантаженості цих підприємств, зокрема заводу «Океан».

Глава уряду зазначив, що суднобудівний завод «Океан» раніше виготовляв десятки суден, «які продавалися, люди мали зарплату, підприємство працювало, а бюджет мав податки». Проте, за словами А. Яценюка, після того як М. Романчука зняли з посади керівника підприємства, «завод фактично вмер». «Зараз світовий ринок росте, є неймовірний обсяг потреби в суднобудуванні, але, на превеликий жаль, поки що чомусь миколаївські заводи не завантажені. Треба розбиратися, які в цьому є причини. Економічних причин я не бачу», – підкреслив А. Яценюк *(Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua). – 2014. – 21.05).*

Украина как участник Европейской энергетической хартии и Энергетического сообщества предлагает перенести точку приема российского природного газа на российско-ук-

раїнську границю і підписати нові відповідуючі договори. Об этом говорится в распространенном во вторник (20 мая) вечером письме Премьер-министра Украины А. Яценюка к руководству Европейской комиссии и лидерам стран Европейского Союза.

По его словам, Киев официально заявляет свою позицию о необходимости совместной модернизации и эксплуатации украинской газотранспортной системы, включая подземные газохранилища, украинским государством с привлечением инвесторов из ЕС и США. «Отдельно отмечаем, что Российская Федерация не является стороной упомянутых международных инструментов, которые устанавливают прозрачные правила обеспечения энергетической безопасности европейского континента. В этом контексте предлагаем перенести точку приема российского природного газа на российско-украинскую границу и подписать новые соответствующие договоры, которые позволят европейским газовым компаниям использовать свободные мощности украинских подземных хранилищ газа в общих интересах энергетической безопасности», – говорится в заявлении А. Яценюка (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

У середу, 21 травня, на виїзному засіданні в Миколаєві уряд України схвалив проект закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей уточнення податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств і податку на додану вартість у разі застосування податкового компромісу».

Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час засідання уряду наголосив, що проект закону про податковий компроміс дасть змогу «зняти корупцію, в тому числі в системі податкових органів». «Він дасть можливість чесним підприємцям заплатити частину податків, які вони не сплачували, тому що “сім'я” збудувала таку модель. І далі працювати чесно на благо української економіки», – підкреслив глава уряду.

Згідно із законопроектом, застосування податкового компромісу передбачає добровільне уточнення недоплачених

податкових зобов'язань платниками податків з податку на прибуток та податку на додану вартість у розмірі 15 % протягом 60 днів з моменту набрання чинності законом.

Документ передбачає, що платники, які скористалися правом на податковий компроміс, звільняються від фінансової, адміністративної та кримінальної відповідальності за умови сплати узгоджених податкових зобов'язань.

Податкові органи мають право на проведення документальної перевірки великих платників податків у разі, якщо платник не скористався правом на податковий компроміс (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Кабинет Министров Украины решил привлечь заем в сумме 300 млн дол. от Международного банка реконструкции и развития для реализации проекта «Модернизация системы социальной поддержки населения Украины», говорит текст соответствующего распоряжения за № 478-р, которое обнародовано на сайте правительства.

«Признать целесообразным привлечение займа от Международного банка реконструкции и развития для реализации проекта “Модернизация системы социальной поддержки населения Украины” в размере 300 млн дол. США», – говорится в документе (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

Министр экономического сотрудничества и развития Германии Г. Мюллер в ходе встречи с и. о. министра иностранных дел Украины А. Дешицей в Берлине сообщил о готовности немецкой стороны увеличить объемы помощи Украине в 2014 г. до 45 млн евро. Об этом говорится в сообщении прес-службы Министерства иностранных дел Украины.

Среди прочего, в рамках встречи А. Дешицы с руководителями и активистами ведущих организаций зарубежного украинства Германии в центре внимания находились вопросы внутривитуполітичної ситуації в Україні і підготовки к президентским выборам.

Также А. Дешица выступил в Германском обществе внешней политики перед представителями немецких политических и экспертных кругов, дипломатического корпуса, аккредитованного в Берлине, и немецкими журналистами (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

У Міністерстві закордонних справ України сподіваються, що парламент ухвалить законопроект про біометричні паспорти до літніх канікул. Про це під час відеоконференції сказав директор департаменту Європейського Союзу МЗС України В. Ченцов, передає кореспондент УНН.

«Що стосується введення біометричних паспортів, то ми знаходимося на фінішній прямій. Зараз вже готовий відповідний законопроект, і ми сподіваємось, що найближчим часом цей законопроект буде схвалений на рівні уряду і до початку літніх канікул на рівні парламенту», – зауважив В. Ченцов.

Нагадаємо, раніше міністр юстиції П. Петренко зазначив, що Україна повинна видавати біометричні паспорти. «І ми маємо надію, що до вересня, до кінця року, цей процес піде. І це є сигналом для Європейської комісії про те, що необхідно мотивувати українську сторону і відкривати фактично кордони для українців», – повідомляв П. Петренко.

Зазначимо, Україна може стати другою країною «Східного партнерства» Євросоюзу, яка виконає умови для введення безвізового руху із Шенгенською зоною. Першою була Молдова, громадяни якої, маючи біометричні закордонні паспорти, можуть подорожувати до країн ЄС без віз (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Уряд схвалив пропозицію Міненерговугілля про продаж високоякісної нафти українського видобутку за ціною на 15 % нижче ринкової. Це впливає із Постанови КМУ № 1064 «Про порядок організації та проведення біржових торгів з продажу нафти сирої, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу», що її прийнято 16 травня, передає УНН.

Водночас Міністерство фінансів виступало за скасування понижуючого коефіцієнта, щоб «не допустити заниження стартової ціни нафти і газового конденсату та оподаткування доходів». Мінфін наполягав також на встановленні мінімального обсягу імпортової поставки для розрахунку цін на українську нафту в розмірі 20 тис. т. Проте у фінальній версії документа цей поріг знижено до 5 тис. т. Це спрощує можливості для маніпуляції цінами, вважають експерти.

«Щоб встановити потрібну вартість української нафти, НПЗ необхідно буде домовитися про завезення на вигідних цінових умовах партії всього в 5 тис. т імпортової сировини. Це два залізничні склади – майже вдвічі менше поточної добової потреби заводів. Провести таку операцію простіше і вчетверо дешевше, ніж закупити 20 тис. т», – пояснило джерело в трейдерських колах.

Заплутує процедуру ціноутворення і запропонований Мінерговугілля розширений перелік сортів нафти, які можуть бути використані для визначення вартості української сировини. Раніше для цих цілей бралися марки Urals і Azeri Light. Тепер використовуватимуться котирування та «інші сорти легких нафт Каспійського регіону».

Знизити ціну нафти для НПЗ допоможе ініціатива щодо механізму ціноутворення на українську сировину за відсутності імпорту нафти. Для таких розрахунків пропонується застосовувати понижуючий коефіцієнт 0,85 до середнього значення ціни нафти сорту Brent на європейському ринку. У діючому порядку стартова ціна на українську нафту в такому випадку встановлюється на рівні середнього котирування Urals на північному заході та в Середземномор'ї, що значно вище, ніж за новою схемою (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Уряд готовий до проведення децентралізації влади та реформи місцевого самоврядування. Про це 21 травня в Миколаєві заявив віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства

В. Гройсман під час III Загальноукраїнського круглого столу національної єдності. Він наголосив, що єдина мета таких дискусій – прийти до миру й спокою в нашій країні, а це може забезпечити децентралізація влади та справжня реформа місцевого самоврядування.

«Наше спілкування з різними політичними силами, з експертним середовищем, колегами з місцевого самоврядування – всі говорять про те, що це необхідно робити, і в нас немає сьогодні розбіжностей щодо підходів формування цієї реформи. Сьогодні ми готові з конкретними пропозиціями. Уряд прийняв Концепцію реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади, яка враховує найкращі європейські практики, яка є консенсусним рішенням. На базі цієї Концепції ми сформували пропозиції до Конституційної комісії, відбувся ряд дискусій і хочу підкреслити, ми готові до проведення цієї реформи», – сказав В. Гройсман.

Він зазначив, що в ухваленому Верховною Радою Меморандумі порозуміння і миру зафіксоване питання децентралізації. «У п. 2 Меморандуму йдеться про “забезпечення повноважень регіонів”. Це можливо трактувати по-різному. Наша мета насправді – передати владу територіальним громадам. Оскільки ми перебуваємо сьогодні в Миколаєві, скажу про те, а що ж дасть ця реформа Миколаєву і його мешканцям? Вони отримають можливість прийняття рішень на території свого власного міста. Їм не треба йти з протягнутою рукою до облдержадміністрації, до речі, які будуть ліквідовані, їм не треба їхати до Києва і просити “дайте нам гроші, тому що треба відремонтувати дорогу”. Вони зможуть заробляти кошти і залишати їх на своїй території, і ці кошти мають бути адекватними до потреб. Міста, селища і села будуть включені в економічне життя нашої країни, і по-справжньому буде побудована система партнерства, де кожен буде розуміти, в чому полягає його частина», – сказав віце-прем’єр-міністр. Він додав, що передача повноважень саме на базовий рівень – на рівень територіальних громад, а не на рівень регіонів, «дозволить побудувати не тільки ефективну модель управління на територіях, а й зруйнувати можливі ризики монополізації, узурпації влади».

В. Гройсман висловив переконання, що майбутнє успішної України полягає саме в міцному місцевому самоврядуванні, яке, за його словами, є фундаментом побудови успішної, якісної, демократичної країни.

«Зрозуміло, нам потрібно приймати рішення про місцевий референдум, оскільки будь-яка влада має нести відповідальність в першу чергу перед своїми виборцями. Місцеві референдуми дадуть можливість відкликати цю владу і змусувати її бути відповідальною. А також треба забезпечити якісний контроль з боку держави за роботою місцевої влади. Це теж передбачено в пропозиціях, які ми подали до Конституційної комісії», – наголосив урядовець. Він також висловив сподівання, що політичним партіям вистачить політичної волі для того, «щоб раз і назавжди побудувати таку модель, яка принесе успіх, благополуччя, мир і спокій кожній українській родині» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Віце-прем'єр-міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України В. Гройсман під час Загальноукраїнського круглого столу Національної єдності зауважив відсутність розбіжностей між представниками різних політичних сил та експертів щодо бачення реформування місцевого самоврядування, передає кореспондент УНН.

«Наше спілкування з різними політсилами, експертами, колегами по місцевому самоврядуванню свідчить про те, що цю реформу необхідно робити, і у нас немає сьогодні розбіжностей щодо підходів до формування цієї реформи», – сказав В. Гройсман.

За його словами, для проведення цієї реформи потрібна підтримка парламенту.

Однак уже сьогодні можна говорити про те, що в основі реформи має бути максимальна передача влади територіальним громадам і передача максимальної кількості повноважень і фінансів на місця (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

У Мінекономрозвитку обговорили основні заходи для стабілізації ситуації в промисловій галузі.

«Треба обговорити проблеми функціонування промисловості в сучасних умовах і визначити конкретні заходи, які сприятимуть стабілізації в окремих галузях», – сказав директор департаменту промислової політики Мінекономрозвитку В. Кравченко.

Він наголосив, що знайти реальні й дієві шляхи та механізми здійснення швидких позитивних змін у промисловому секторі треба якнайшвидше, адже промисловість України формує 21 % вітчизняного ВВП, а підприємства промисловості забезпечують понад 40 % валютних надходжень до країни. Між тим, на початок 2014 р. зберігається негативна динаміка в промисловому виробництві: серед регіонів України зростання індексу промислової продукції забезпечено лише в шести областях, а зниження – у 19. Спад промислового виробництва зафіксований майже в усіх галузях переробної промисловості – металургійній, хімічній, легкій, деревообробній і машинобудівній. Негативними чинниками впливу на розвиток промисловості є те, що вона залишається залежною від розвитку економік інших країн, економічна ситуація в нашій країні ускладнена політичними процесами, відбулася руйнація виробничих зв'язків із країнами СНД – основним промисловим партнером України, іноземні інвестори зайняли очікувальну позицію щодо вкладання коштів у промисловість України, тоді як вітчизняні виробники відчують гострий дефіцит кредитно-інвестиційної підтримки.

Проаналізувавши стан і проблемні питання розвитку галузей промисловості, були окреслені основні напрями їхнього подальшого розвитку, обговорені перспективи промислової кооперації з країнами СНД і Європейського Союзу, визначені можливості для залучення інвестиційних ресурсів, які сприятимуть створенню нових і модернізації вже існуючих промислових виробництв. Також було наголошено: скоригувати програму розвитку промисловості в напрямі її кардинальної модернізації – одне з першочергових завдань, яке ставить сьогодні перед собою уряд (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05*).

21 травня відбулася телефонна розмова між міністром аграрної політики та продовольства України І. Швайкою та міністром сільського господарства і розвитку села Республіки Польща М. Савіцьким.

Міністри обговорили питання ембарго на поставки до України польської свинини та яловичини. Сторони домовилися, що остаточна позиція з цих питань буде озвучена під час переговорів і зустрічей у рамках XXVI Міжнародної агропромислової виставки-ярмарку «Агро-2014», яка відбудуватиметься 4–7 червня в Києві.

Також міністри запланували під час виставки підписання двосторонньої угоди у сфері ветеринарії щодо спільної боротьби зі сказом. Польська та українська сторони провели конструктивну розмову, у якій домовилися брати до уваги фактори безпеки продовольства та максимально уникати впливу політичних чинників на процес ухвалення рішень. Наразі фахівці з обох країн працюють над вирішенням зазначених питань (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05*).

21 травня заступник міністра аграрної політики та продовольства України А. Дикун обговорив із представниками іноземних посольств в Україні, аграрних асоціацій і бізнесових кіл питання залучення інвестицій до аграрного сектору економіки.

Під час зустрічі сторони обговорили ряд важливих питань і проблем, які потребують вирішення для більш широкого залучення інвесторів до виробництва аграрної продукції в Україні. Зокрема, питання щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні, дозвільної документації при веденні бізнесу та експорту продукції на зовнішні ринки, шляхи поглиблення співпраці між державою та бізнесом.

Під час зустрічі представники аграрного бізнесу висловили побажання створення в Україні недержавної інформаційної платформи, де б потенційні інвестори могли ознайомитися з

умовами ведення бізнесу в Україні, існуючими бізнес-проектами, які потребують інвестиційної підтримки, і надати свої інвестиційні пропозиції.

Зі свого боку А. Дикун зазначив, що міністерство готове виступити координатором і помічником у діалозі між українським агробізнесом та іноземним інвестором, оскільки сьогодні, як ніколи, Україна потребує інвестицій до реального сектору економіки, зокрема аграрної галузі.

На завершення сторони домовилися продовжити зустрічі з метою створення більш сприятливих умов залучення інвестицій для українських аграріїв (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Міністерство фінансів України поки що не планує скасовувати спеціальний режим оподаткування податку на додану вартість (ПДВ). Про це сказала начальник відділу ПДВ управління податкової політики Мінфіну Л. Невінчана під час круглого столу, передає кореспондент УНН.

Посадовець поінформувала, що Міністерство фінансів нещодавно направило аграрним підприємствам, асоціаціям і профільному міністерству кілька варіантів листів із пропозиціями розглянути можливі варіанти щодо реформування податкової системи в частині ПДВ в аграрному секторі. «Це не є поки що ініціатива Міністерства фінансів щодо зміни законодавства, це тільки є розмова, яким чином вести цю роботу в подальшому напрямі», – зазначила вона.

Л. Невінчана наголосила, що є великі втрати бюджету від спеціального режиму оподаткування для діяльності сільськогосподарських виробників. І кожний рік держава підтримує аграрний сектор у розмірі 12–13 млрд грн. «За час застосування такого режиму, а це з 2009 р., 57 млрд грн державою було вкладено в цей сектор. Тобто є питання, чи дійсно ці кошти витрачаються аграрним сектором для того, щоб здійснювати його розвиток, – уточнила вона. – Міняти щось необхідно. Це не означає, що ми готові повністю скасовувати спеціальний режим оподаткування податку на додану вартість галузі. Але розглядати більш привабливі напрями ми готові».

Водночас головний аналітик Української аграрної асоціації М. Заблоцький наголосив, що аграрії виступають проти скасування спеціального режиму оподаткування ПДВ. «На нашу думку, пільги, що були запроваджені, вони були надзвичайно ефективними. За останні 10 років частка АПК в експорті товарів зросла з 11 до 27 %. Починаючи з 2012 р. сектор АПК є головним постачальником валютної виручки в Україну», – сказав експерт (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Україна та Польща обмінялися досвідом дерегуляції транскордонних транспортних перевезень.

Особливої актуальності в контексті розвитку українського експорту в Європу набуває спрощення транспортних перевезень через українсько-польський кордон.

Негативні фактори та перешкоди в прикордонній торгівлі та на шляху спрощення митних процедур обговорили представники українського й польського бізнесу на II Польсько-українській конференції з питань транскордонних транспортних перевезень.

Крім того, українські підприємці недостатньо поінформовані в питаннях експорту в країни Європи. Лише половина вантажівок перевозять вантаж через українсько-польський кордон. Інша ж частина долає шлях у Європу без товару через недостатньо розвинуті логістичні потоки.

На конференції були присутні представники Держпідприємництва, митних органів України та Польщі, лідери місцевого самоврядування Республіки Польща та України, професура.

Представники польської та української митниці визначили нові бачення взаємодії з підприємцями у світлі українсько-європейської співпраці. Науковці обох країн представили ідеї реалізації нових підходів в управлінські процеси у сфері державно-приватного партнерства.

Разом з тим завідувач сектору Держпідприємництва у Волинській області, кандидат наук О. Савчук звернув увагу, що

державні служби мають опрацювати шляхи спрощення митних процедур і дерегуляції нормативно-правових бар'єрів на шляху розвитку підприємництва та торгівлі між Україною і ЄС.

Держпідприємництво залучило до цієї роботи й представників громадськості.

Голова Громадської ради при Держпідприємстві України П. Михайліді та голова Громадського комітету транспортної безпеки Ю. Папіровий від імені підприємців виступили з пропозиціями співпраці у сфері дерегуляції господарських відносин.

П. Михайліді поінформував про співпрацю Держпідприємництва з бізнес-асоціаціями, створення умов для розвитку підприємництва в міжнародних транспортних перевезеннях тощо.

Крім того, Ю. Папіровий наголосив на безпеці дорожнього руху та на важливості обміну досвіду щодо будівництва пунктів відпочинку для водіїв, що відповідають європейським цінностям.

Директор департаменту Держпідприємництва України О. Андреев ініціював створення робочої комісії на базі Держпідприємництва із залученням представників Міністерства інфраструктури та митних служб. Комісія має займатися дерегуляцією нормативних бар'єрів, що регламентують прикордонну торгівлю, експортні та імпорتنі операції.

Результати роботи та конкретні заходи дають змогу зменшити кількість дозволів і ліцензій у сфері зовнішньоекономічної діяльності і, як наслідок, стати новим напрямом роботи у взаємодії з підприємцями України та Польщі (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05*).

Станом на 20 травня в рамках акції «Підтримай українську армію» на рахунки Міністерства оборони України як допомога Збройним силам України від юридичних і фізичних осіб надійшло 125,2 млн грн.

З цієї суми 117,8 млн грн – грошові перекази на матеріально-технічне, решта – на медичне забезпечення Збройних сил України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05*).

21 травня голова Державної прикордонної служби М. Литвин зустрівся з директором Агенції зменшення загрози Міністерства оборони США К. Маєрсом.

Під час зустрічі керівник прикордонного відомства ознайомив К. Маєрса із ситуацією на державному кордоні та із заходами, які вживаються Держприкордонслужбою України з посилення охорони держрубежу. Також М. Литвин подякував за високу оперативність у прийнятті рішень щодо допомоги в посиленні потенціалу прикордонного відомства задля забезпечення регіональної та європейської безпеки, протидії екстремістським проявам і загрозам, що виникли на південно-східній ділянці державного кордону України.

Під час обговорення було зазначено, що, незважаючи на те, що прикордонне відомство є правоохоронним органом спеціального призначення, сьогодні прикордонникам доводиться виконувати завдання в умовах зовнішньої загрози. «Державна прикордонна служба України у рамках розвитку орієнтувалася на європейський зразок охорони державного кордону, де відомство виконує правоохоронні функції. Однак сьогоднішні реалії змушують нас повертатися до воєнізованої системи охорони кордону» – зазначив М. Литвин.

Він також додав, що на сьогодні ситуація на кордоні відрізняється від тієї, що існувала протягом останніх десятиліть, але стикаючись з новими загрозами та викликами, які виникли в умовах складної суспільно-політичної обстановки та військової агресії з боку Російської Федерації, прикордонне відомство продовжує виконувати завдання за призначенням і вживати заходи щодо забезпечення належного рівня прикордонної безпеки на всіх ділянках кордону.

Враховуючи сьогоднішню ситуацію на кордоні та нові виклики, уже опрацьована нова стратегія використання мобільних підрозділів і визначено найважливіші напрями, що потребують посилення та допомоги. Насамперед необхідне оснащення та укомплектування персоналу, який додатково прибув за оголошеною мобілізацією у вигляді різних засобів – індивідуального захисту, екіпіровки для персоналу, броньованих автомобілів, позашляховиків тощо.

У свою чергу директор Агенції зменшення загрози Міністерства оборони США К. Маєрс пообіцяв надати прикордонникам необхідну допомогу для охорони державних рубежів у сьогоднішніх умовах.

Загалом у рамках реалізації спільного з Агентством зменшення загроз Міністерства оборони США проекту «Ініціати-ва запобігання зброї масового знищення» з 2004 до 2013 р. було проведено приблизно 300 курсів і підготовлено близько 7,5 тис. інспекторів прикордонної служби з питань нерозповсюдження зброї масового знищення, підрозділами охорони кордону Держприкордонслужби отримано транспортних засобів, приладів радіаційного контролю, радіологічних лабораторій, УКХ ретрансляторів, центрів технічної підтримки обладнання та іншого обладнання на суму близько 34 млн дол. США (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2014. – 21.05).

Судебный процесс над Коммунистической партией Украины будет максимально открытым. Об этом заявил министр юстиции П. Петренко на брифинге.

«Будем действовать публично и только в рамках процедуры. Мы обратились в СБУ, чтобы там провели расследования и представили доказательства, свидетельствующие о наличии в действиях КПУ признаков нарушений. Тогда Минюст подаст иск в суд. Моя официальная позиция, чтобы суд был максимально публичным», – сказал он.

По словам П. Петренко, прогнозировать сроки судебного процесса трудно. «Партия большая, они будут выстраивать позицию защиты каким-то образом. Главное, чтобы решение суда не вызывало сомнений у общества», – подчеркнул он.

Глава Минюста также предположил, что в ходе разбирательства некоторые члены Компартии могут также быть привлечены к уголовной ответственности. «Когда в речах руководителей партии есть призывы к изменениям территориальной целостности, насилию на основе сепаратизма или прямое финансирование сепаратистских действий, это может повлечь и уголовные производства», – пояснил он.

П. Петренко уточнив, що для Верховної Ради можливий заперек Компартії не буде мати жодних наслідків. «Ведь ліквідується тільки партія, а її народні депутати не будуть усуватися від обов'язностей, вони будуть беспартійними», – пояснив він (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2014. – 21.05).

ПОЛІТИКА

У Миколаєві відбувся III Загальноукраїнський круглий стіл національної єдності, передає кореспондент УНН.

У заході взяли участь Президенти України Л. Кравчук і Л. Кучма, Прем'єр-міністр України А. Яценюк, віце-спікер Верховної Ради України Р. Кошулинський, члени уряду України, народні депутати України, представники міжнародних організацій, органів місцевого самоврядування.

Також до заходу залучені громадські діячі, представники релігійних організацій та бізнес-кіл регіону (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Перший Президент України Л. Кравчук під час круглого столу національної єдності в Миколаєві запропонував Верховній Раді розглянути можливість саморозпуску, передає УНН з посиланням на радіо «Свобода».

У зачитаному Л. Кравчуком проекті «Звернення круглого столу» містився заклик до Верховної Ради «самій визначити, чи має вона можливість і здатність забезпечити законодавчо новий курс України, мир і злагоду в суспільстві».

«Час дуже складний, неординарний. Можливо, потрібно так, що якщо можете – робіть, а не можете – йдіть», – сказав перший Президент України.

«Ми колись свою долю визначили самі. Проголосували й пішли на дострокові вибори», – сказав Л. Кравчук (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Другий Президент України Л. Кучма вважає, що місцевих олігархів потрібно обмежувати у можливостях. Про це він сказав під час III Загальноукраїнського круглого столу національної єдності 21 травня у Миколаєві, передає УНН.

Зокрема, за його словами, увесь великий капітал перебуває у руках кількох десятків заможних громадян України.

«Нехай вкладають гроші у розвиток своїх підприємств. «Потолок» для олігархів треба створити. Зокрема, металургійні підприємства модернізувати потрібно, щоб газу «їли» менше», – сказав Л. Кучма.

Нагадаємо, експерти вважають, що новий Президент України повинен обмежити апетити олігархів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Бизнесмен Р. Ахметов поблагодарил всех, кто принял участие в акции «Голос Донбасса» и заявил, что представители ДНР обманывают людей. Об этом говорится в его заявлении, распространенном пресс-службой, пишет УНН.

«Прежде всего хочу выразить слова глубокой благодарности всем, кто принял участие в акции “Голос Донбасса”.

Я знаю, что еще многие хотели выйти, но их запугивали – автоматами, пулеметами, били машины... Одним словом, действовали зверскими методами.

Но я глубоко убежден, что автоматами и пулеметами народ не накормить и никогда не построить сильную страну с сильной экономикой, с достойной работой и с достойной зарплатой.

И несмотря ни на что, голос Донбасса прозвучал. А прозвучит еще сильнее!» – заявил Р. Ахметов.

В дальнейшем он предлагает продолжать борьбу.

«Бороться, бороться и еще раз – бороться! За свое счастье, за свое настоящее и будущее!

Я убежден, что ДНР обманывает людей. Они обманывают народ Донбасса. Это – проходимцы, они взяли в заложники весь Донбасс и терроризируют его.

Кто они? Что это за люди? Откуда взялись эти “гении”? Кем они были вчера? Они не создали ни одного рабочего места.

Народу Донбасса я служил и буду служить. Народ Донбасса в моем сердце навсегда!» – заявил бизнесмен.

Он называет представителей ДНР кучкой проходимцев, которые терроризируют Донбасс.

«Я убежден, что в ближайшее время их надо гнать в шею.

Если кто-то из вас думает, что они ведут нас к успеху, это ошибка. Это большая ошибка. Они ведут к краху, к нищете, голоду и холоду. Своими действиями они не защищают Донбасс, они уничтожают Донбасс.

Я еще раз хочу сказать своим землякам – я хочу, чтобы моя совесть перед вами была чистой. И только время покажет, кто был прав, а кто нет.

Кто говорил правду, а кто неправду. Кто ошибался, а кто промахивался. Нам, Донбассу, с ДНР не по пути!» – считает Р. Ахметов (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

Вице-президент США Д. Байден пригрозил России новыми санкциями на случай срыва президентских выборов в Украине, запланированных на 25 мая.

«Мы согласились с тем, что если Россия будет мешать проведению этих выборов, то мы должны сохранить решимость касательно введения новых санкций и увеличения инвестиций в блок НАТО», – заявил Д. Байден журналистам после встречи в среду, 21 мая, в Бухаресте с президентом Румынии Т. Бэеску.

Д. Байден также заверил Румынию в том, что она может рассчитывать на полную поддержку со стороны НАТО. Вице-президент США нанес визит в Бухарест у рамках кампании США, направленной на то, чтобы заверить восточноевропейских союзников в поддержке со стороны Вашингтона в конфликте вокруг Украины, отмечает агентство Reuters (*DW.DE* (<http://www.dw.de>). – 2014. – 21.05).

Российская Федерация отвела свои войска от украинской границы и НАТО может в этом убедиться. Об этом заявил президент РФ В. Путин в комментарии СМИ.

По словам В. Путина, он решил отправить войска с западной границы России в места постоянной дислокации, чтобы избежать обвинений в давлении во время внеочередных президентских выборов в Украине.

«Чтобы создать дополнительные условия, благожелательные условия вокруг предстоящих президентских выборов в Украине, чтобы не было спекуляций никаких. Если кто-то не видит, что происходит, пусть лучше посмотрит», – сказал российский лидер (*Минпром (<http://minprom.ua>)*). – 2014. – 21.05).

Заява президента Росії В. Путіна про відведення військ від українського кордону станом на сьогодні не підтверджується діями, стверджують у НАТО.

«Ми не бачили змін уздовж кордону. Як про це раніше чітко сказав генеральний секретар НАТО А. Фог Расмуссен, НАТО вітатиме змістовний відвід як перший крок Росії у правильному напрямі», – повідомили в середу, 21 травня, у Брюсселі в штаб-квартирі НАТО. Так у НАТО прокоментували останню заяву глави російської держави про те, що російські військові підрозділи відведено від українського кордону та повернено в місця постійної дислокації (*Newsru.Ua (<http://www.newsru.ua>)*). – 2014. – 21.05).

Після заяви лідера Комуністичної партії П. Симоненка про зняття своєї кандидатури представники політичної сили почали масово відмовлятися від членства у виборчих комісіях. Якщо серед членів дільничних виборчкомів не буде необхідного кворуму, голосування може не відбутися. Спостерігачі розглядають цю тенденцію як певну технологію зриву виборів. Між тим, самі комуністи такі звинувачення відкидають.

Масовий вихід представників кандидата П. Симоненка з дільничних виборчих комісій Дніпропетровщини розпочався за п'ять днів до виборів, розказують керівники комісій. Наразі в області заяви про те, що відмовляються працювати на виборах, написали сотні представників кандидата. Чи не найскладніша ситуація в Кривому Розі – там дільничні виборчкоми залишилися без понад 100 членів.

В оперативному штабі з підготовки до виборів, який діє при Дніпропетровській облдержадміністрації, зазначають: це схоже на технологію, розраховану на те, щоб виборчі комісії залишилися без кворуму й результати голосування можна було поставити під сумнів. Радник голови облдержадміністрації С. Юхименко запевняє: проблему вирішать за рахунок «резервних кадрів» (*Radio «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2014. – 21.05).

ВО «Свобода» инициирует реприватизацию незаконно проданных госпредприятий, а также жесткий государственный контроль над монополиями национального или регионального масштаба. Об этом в Николаеве заявил лидер «Свободы» О. Тягнибок.

«Мы предлагаем ликвидировать частные монополии и олигополии, которые уничтожают честную рыночную конкуренцию, тормозят модернизацию национальной экономики и являются питомниками касты олигархов со всеми вытекающими злоупотреблениями. Это важное условие восстановления реального народовластия, формирования многочисленного среднего класса и строительства сильного и справедливого Украинского государства, в котором украинцы будут хозяевами на своей земле, а не батраками у кучки богачей», – заявил О. Тягнибок, которого цитирует его пресс-служба.

Кандидат на пост Президента от националистов отметил, что «Свобода» уже предложила ряд мер по оздоровлению экономики. В частности, законопроект «О ликвидации частных монополий» предусматривает, что доля любого бизнеса на национальном или региональном уровне не может превышать

25% рынка – остальное должно быть продано другим владельцам путем открытых аукционов. Также «Свобода» предлагает запретить приватизацию стратегических предприятий и вернуть в государственную собственность незаконно приватизированные ранее активы.

«За годы независимости перечень стратегических предприятий, приватизация которых запрещена законом, пересматривался в сторону уменьшения 15 раз! В результате большое количество предприятий, в частности энергетических, неправомерно приватизировали олигархи, а государство потеряло экономические активы, которые могли бы наполнять бюджет и быть направлены на усиление обороноспособности Украины или повышение социальных стандартов», – отметил О. Тягнибок.

Также «Свобода» предлагает вернуть в собственность территориальных общин предприятия-монополисты электро-, газо-, тепло-и водоснабжения и водоотведения.

«Их собственники-монополисты ничего не сделали для модернизации и повышения качества услуг, зато постоянно увеличивают стоимость коммунальных услуг и используют свое положение на рынке только для получения незаконных сверхдоходов, которые затем выводят в офшоры. За последние три года из финансовой системы Украины на оффшорные счета в целом вывели около 70 миллиардов долларов! «Свобода» внесла на рассмотрение парламента законопроект о возврате капиталов из офшоров, который обязывает владельцев в трехмесячный срок перерегистрировать свои предприятия в Украине и внести в госбюджет 50% от возвращенных средств. В противном случае такие активы подлежат национализации», – отметил он (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2014. – 22.05*).

Лідер «Правого сектора», кандидат в президенти України Д. Ярош не виключає об'єднання з ВО «Свобода» та входження в силові структури після виборів. Про це він заявив в ефірі програми «Шустер Live».

«Не виключено, що «Правий сектор» піде в структури влади. У той час, коли є агресія Росії, нас би цікавив силовий

блок. Не обов'язково мені займати якусь посаду, ми можемо рекомендувати якихось людей у владу – саме для того, щоб провести радикальну реформу Міністерства внутрішніх справ, щоб підвищити оборонну міць Збройних сил України», – розповів Д. Ярош.

Він додав, що все залежатиме від того, яка команда буде виводити Україну з кризи після виборів Президента України.

Він також допустив можливість злиття з партією «Свобода», повідомляють Українські новини.

Д. Ярош зазначив, що у «Правого сектора» немає особливих розбіжностей зі «Свободою», крім питання участі України в економічних союзах з іноземними державами та організаціями, і питання «насильницької українізації».

При цьому він зазначив, що «Правий сектор» не сприймає певні заяви депутата Верховної Ради від фракції «Свобода» І. Фаріон, бо в рядах «Правого сектора» є дуже багато російськомовних громадян, які визнають українську єдиною державною мовою.

Разом з тим він повідомив, що вважає необхідною роботу в тому напрямку, щоб націоналістичний рух був повністю єдиним (*Українська правда* (<http://www.pravda.com.ua>). – 2014. – 22.05).

На Заході, у Центрі, на Півдні та Сході України найвищий рейтинг у П. Порошенка, а на Донбасі – у С. Тігіпка. Такі дані соціологічного дослідження оприлюднив 21 травня на прес-конференції директор соціологічної служби Центру ім. О. Разумкова А. Биченко, передає кореспондент УНН.

«У західних регіонах буде мати найкращий результат П. Порошенко – 53,1 %, в центральних у нього – 47,5 %. У західних регіонах друге місце поділятимуть А. Гриценко (8,6 %) та Ю. Тимошенко (7,9 %), а в центральних Ю. Тимошенко буде на другому місці – 10,5 %», – сказав експерт.

На Півдні, за його даними, з невеликим відривом лідером є П. Порошенко – 26,5 %, на другому місці – С. Тігіпка (11,6 %).

«У східному регіоні (Харківська, Дніпропетровська та Запорізька області) рейтинг П. Порошенка близький до півден-

ного – 25,9 %, на другому місці – А. Гриценко (7,5 %), на третьому – С. Тігіпко (7,3 %)», – розповів соціолог.

При цьому, як зазначив А. Биченко, на Донбасі (Донецька та Луганська області) лідером є С. Тігіпко – 9,9 %, у П. Симоненка – 8,1 %, у П. Порошенка – 5,6 %, у М. Добкіна – 5,3 %.

Водночас він розповів, що на Донбасі дві третини населення відповіли, що або не братимуть участі у виборах, або не визначилися з кандидатом (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Останні соціологічні дослідження показують, що явка на виборах Президента може становити 70 %. Про це 21 травня на прес-конференції сказала директор Фонду «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва І. Бекешкіна, передає кореспондент УНН.

«Явка обіцяє бути нормальною. За нашим опитуванням, 60 % відповіли, що безумовно прийдуть, ще 20 % – скоріше “так”», – сказала вона, наголосивши, що це означає явку десь 70 %.

Водночас експерт зазначила, що явка в різних регіонах відрізняється. «Найвища вона обіцяє бути на Заході, де мало хто сказав, що не піде на вибори, та в Центрі. Досить високою вона може бути і на Сході, нижчою – на Півдні. А на Донбасі (Луганській і Донецькій області) половина опитаних відповіли, що вони не збираються йти на вибори та голосувати», – навела дані соціолог (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Лідери так званої Луганської народної республіки підготували попередній варіант конституції проголошеної республіки. Проектом пропонується запровадити дві державні мови, повідомляє УНН з посиланням на текст цього проекту.

Зокрема, цей «головний закон луганських республіканців» декларує, що проголошена ЛНР є «демократичною правовою соціальною державою», а «територія ЛНР є єдиною та неподільною».

У ст. 2 документа сказано, що «джерелом влади в ЛНР є її народ», а «вищим безпосереднім вираженням влади народу є референдум і вільні вибори». У цій же статті також відзначається, що «присвоєння владних повноважень або захоплення влади є недопустимими».

Найвищою цінністю, згідно з конституцією так званої ЛНР, є «людина, її права і свободи», а «соціальна політика ЛНР націлена на створення умов, що забезпечують достойне життя та вільний розвиток людини».

У ЛНР пропонується запровадити дві державні мови: російську та українську.

Главу ЛНР пропонують обирати строком на п'ять років депутатами республіканських зборів ЛНР, і не більше ніж на два терміни підряд. Глава ЛНР, відповідно до проекту, є найвищою посадовою особою та керівником виконавчої влади.

Серед громадян ЛНР, які досягли 21 року та мають право брати участь у виборах, обирають склад республіканських зборів, строком на п'ять років. Це найвищий законодавчий орган.

Виконавчу владу у проекті пропонується представити главою ЛНР, радою міністрів ЛНР та іншими органами виконавчої влади самопроголошеної держави. Кандидатури міністрів вносяться на розгляд парламенту главою ЛНР і мають бути схвалені більшістю голосів.

Цей документ складається з 10 глав і 86 статей (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

ЕКОНОМІКА

Європейська комісія в рамках макрофінансової допомоги Україні у розмірі 1 млрд євро буде здійснювати моніторинг фіндіяльності «Нафтогазу України», Укравтодору і Державної іпотечної установи.

Про це йдеться в тексті Меморандуму про взаєморозуміння між Україною (як позичальником) та Європейським Союзом (як кредитором).

Згідно з документом, під моніторинг потрапляють показники збору «Нафтогазом» оплати за категоріями клієнтів (враховуючи відповідний діапазон історичних даних для цілей порівняння), а також платежі (виплачені суми, відсотки та амортизація), проведені за гарантованим державою боргом.

«Комісії щоквартально відповідними органами влади повинні надаватися такі показники та звіти», – ідеться в документі.

Крім «Нафтогазу», під моніторинг потрапили Укравтодор і Державна іпотечна установа (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Євросоюз готов рассмотреть варианты финансирования проектов создания и улучшения транспортной инфраструктуры, предложенные Министерством инфраструктуры Украины. Об этом сообщил вице-президент Европейской комиссии С. Каллас.

«Это зависит от Министерства инфраструктуры. Вы должны разработать конкретные идеи, и дальше давайте говорить, что мы можем сделать, и какие инструменты могут быть использованы», – сказал С. Каллас.

В частности, он отметил, что дороги в Украине – это большая проблема, и на их реконструкцию и строительство требуется много времени и денег, в основном украинских денег (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2014. – 21.05).

Інформація про кінцевих власників усіх банків має бути оприлюднена на сайті Нацбанку до 1 вересня цього року.

Відповідне зобов'язання взяла на себе українська сторона в рамках меморандуму з ЄС про макрофінансову допомогу на 1 млрд, який Верховна Рада ратифікувала 20 травня.

Згідно з текстом документа, оприлюдненим на парламентському сайті, для цього заплановано «поліпшення виконання законодавства про оприлюднення кінцевих власників банків».

Крім того, уряд внесе до ВР законопроект із поправками до Закону України «Про фінансові послуги та державне

регулювання ринків фінансових послуг» щодо розкриття інформації, а НБУ підготує норми та правила регулювання, що стосуються системних банків, для їх подальшого ухвалення цього року.

Серед кроків в інших сферах, які є умовою виділення Україні другого траншу допомоги на суму 500 млн євро, зазначено оприлюднення до 15 вересня річних планів держзакупівель на 2015 р., підготовка урядом законопроекту про створення незалежного органу з достатніми фінансовими та людськими ресурсами для забезпечення належного виконання антикорупційного законодавства та розширення повноважень Рахункової палати на державні підприємства.

Крім того, має бути підготовлено за МСФЗ щорічний фінансовий звіт НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх компаній за такими сегментами: видобуток, імпорт/постачання та управління мережею і сховищами (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб почав процедуру ліквідації “Реал Банку» на основі рішення Нацбанку України про відкликання банківської ліцензії і ліквідацію.

«Відповідно до постанови правління Національного банку від 21 травня № 295 “Про відкликання банківської ліцензії і ліквідацію «Реал Банку» виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення від 21 травня № 34 про початок процедури ліквідації «Реал Банку», – йдеться в повідомленні фонду.

Фонд уповноважив на ліквідацію банку В. Кадирова, раніше тимчасового адміністратора банку.

Фонд повідомив, що вкладники банку з 28 травня до 9 липня включно можуть звертатися до установ «УкрСиббанку», який є агентом фонду, для отримання гарантованої суми відшкодувань за вкладом.

Виплати після цієї дати здійснюватимуться на основі індивідуальних письмових звернень до фонду до дня внесення запису про ліквідацію банку як юридичної особи в Єдиний державний реєстр юридичних осіб.

Виплати здійснюватимуться на основі індивідуальних письмових звернень до фонду до дня внесення ліквідації банку як юридичної особи.

Вимоги кредиторів банку приймаються протягом 30 днів з дня публікації в газетах «Голос України» і «Урядовий кур'єр» оголошення про відкликання банківської ліцензії і ліквідацію банку (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 22.05).

За чотири місяці поточного року платники податків, які перебувають на спрощеній системі оподаткування (без урахування платників, зареєстрованих в АР Крим і м. Севастополь), сплатили до бюджету 2,5 млрд грн єдиного податку. Порівняно з відповідним періодом 2013 р. надходження податку зросли на 14 %. У минулому році протягом січня – квітня бюджет отримав від спрощенців 2,2 млрд грн.

«Існуюча спрощена система оподаткування сприяє пожвавленню малого та середнього бізнесу. Ці кошти сплачуються безпосередньо до місцевих бюджетів, тобто платники спрямовують свої податки на розвиток власного регіону. Більше того, під час зустрічей підприємці навіть вимагають від уряду гарантій її подальшого збереження», – наголосив в. о. директора Департаменту доходів і зборів з фізичних осіб Міндоходів О. Ревчук.

Загалом, сьогодні на спрощеній системі оподаткування перебуває майже 1,2 млн юридичних і фізичних осіб (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку повідомляє основні показники, які характеризують роботу фондового ринку в перші чотири місяці 2014 р.

По-перше, зазначимо, що обсяг випусків інвестиційних сертифікатів КУА ПФ (компаній з управління активами пайових інвестиційних фондів) збільшився на 50 % до 16,69 млрд грн. У свою чергу, обсяг випусків акцій КІФ (корпоративних інвестиційних фондів) зменшився порівняно з аналогічним

показником за 2013 р., досягши значення 17,7 млн грн. При цьому регулятором було зареєстровано 374 корпоративних і 1 660 пайових інвестиційних фондів ІСІ.

Що стосується показника залучення інвестицій у вітчизняну економіку через інструменти фондового ринку, то порівняно з аналогічним періодом попереднього року він зменшився на 19 % і становить 31,76 млрд грн. Загальний обсяг випусків акцій становив 5,10 млрд грн, усього було зареєстровано 50 випусків таких цінних паперів. На загальну структуру зареєстрованих випусків акцій протягом зазначеного періоду істотно вплинули емісії акцій банків, організовані з метою збільшення статутного капіталу. Водночас обсяг зареєстрованих регулятором випусків корпоративних облігацій становить 10,95 млрд грн; підприємства здійснили 63 емісії таких цінних паперів.

Щодо інших фінансових інструментів, то у січні – квітні НКЦПФР зареєструвала три випуски сертифікатів фондів операцій з нерухомістю на загальну суму 53,00 млн грн. Додамо також, що комісією було зареєстровано чотири випуски опціонів загальним обсягом 45 тис. грн.

Нагадаємо, що загальний об'єм біржових торгів за чотири місяці 2014 р. становить 131,63 млрд грн, що майже на 11 % більше, ніж за аналогічний період 2013 р.

З повною версією аналітичного звіту про результати роботи фондового ринку у січні – квітні можна ознайомитися на сайті комісії (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2014. – 21.05).

На Державному підприємстві «Національна атомна енергогенеруюча компанія “Енергоатом”» створено Центр із впровадження нової моделі ринку електроенергії. Він опікуватиметься як технічними питаннями роботи АЕС та інших виробничих потужностей, що входять до складу «Енергоатома», розробкою необхідних нормативних документів, так і питаннями підготовки державної компанії до роботи в нових ринкових умовах.

Як відомо, згідно із чинним законодавством у рамках лібералізації та гармонізації з європейськими директивами в енергетичній сфері, до 2017 р. ринок електроенергії України має перейти на нову модель функціонування на конкурентних засадах замість наявної, де обсяги виробництва та тарифи для генерації визначає не споживач, а держава.

Колишній директор ДП «Енергоринок» С. Бедін і колишній заступник директора цієї компанії К. Петриковець призначені на аналогічні посади в Центр із впровадження нової моделі ринку ДП НАЕК «Енергоатом». «Це – фахівці із досвідом роботи як в державних, так і в приватних енергокомпаніях. Вони знають сильні та слабкі місця, зони ризику й “Енергоатома”, і його основного конкурента – ДТЕК. Я ставлю перед ними завдання створити умови для реформування атомної компанії задля успішної роботи в нових конкурентних умовах», – повідомив президент НАЕК «Енергоатом» Ю. Недашковський.

Перед «Енергоатомом», за словами Ю. Недашковського, сьогодні стоїть глобальне завдання: навчитися не лише розумно та ощадливо витратити тарифні кошти, але й заробляти їх самотужки, продаючи електроенергію на ринку. Для цього, зауважив президент НАЕК «Енергоатом», необхідні й оптимізація та дебіюрократизація супутніх виробничих процесів, і створення нових маркетингових служб, котрі опікуватимуться розрахунками за договорами, пошуком споживачів, аналізом зовнішніх ринків та укладанням ф'ючерсних угод (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05*).

Загальна площа новозбудованого та реконструйованого житла у I кварталі 2014 р. більше ніж на 47 % перевищила аналогічний показник I кварталу минулого року. Про це говорить офіційна статистика, оприлюднена Держстатом, згідно з якою загальна площа прийнятого в експлуатацію житла становить 2 млн 51 тис. кв. м.

Найбільше зростання обсягів збудованого житла відзначається в Івано-Франківській – у 2,6 раза, Київській та Львівській областях – у 2,2 раза.

Основним інвестором будівництва житла залишається населення – 1,2 млн кв. м або майже 60 % прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках. Серед збудованих квартир майже дві третини – однокімнатні та двокімнатні – ті, що користуються найбільшим попитом населення.

Як прокоментував віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства В. Гройсман, такий результат є наслідком комплексу заходів, які впроваджує Мінрегіон як у сфері спрощення дозвільно-погоджувальних процедур, так і державного архітектурно-будівельного контролю.

«З приходом нового уряду основна увага була приділена імплементації положень законодавства в сфері містобудівної діяльності на місцях. Міністерством були розроблені та направлені в регіони офіційні роз'яснення щодо окремих положень, неоднозначне трактування яких призводило до ускладнень. Разом із Конфедерацією будівельників України проведено низку семінарів і круглих столів. Крім того, вжито заходів щодо зміцнення керівної ланки Державної інспекції архітектурно-будівельного контролю та її територіальних органів і наповнення їх складу кваліфікованими фахівцями», – сказав В. Гройсман. Він додав, що все це в комплексі дало змогу багатьом забудовникам ввести в експлуатацію те житло, яке не вдавалось ввести з різних причин останнім часом.

«Ми поступово наводимо лад в системі взаємовідносин забудовника та Держархбудконтролю. Функції останнього в свій час забрали від органів місцевого самоврядування, централізували, все замкнули на Держархбудінспекції в Києві. Це породило багато чинників, які негативно вплинули на розвиток будівельної діяльності. Новим урядом було прийняте рішення демонтувати систему, створену попередньою владою, яка обмежувала функції та права місцевого самоврядування. Уряд уже передав на розгляд парламенту законопроект щодо реформування системи Держархбудконтролю. Цим законом ми передамо основні функції архітектурно-будівельного контролю органам місцевого самоврядування, залишивши за центральним органом лише державний нагляд», – прокоментував В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2014. – 21.05).

В умовах агресії Росії українська позиція серйозно зміцніла та в неї з'явилися шанси на вирішення газового спору в Стокгольмському арбітражі, заявив у коментарі УНН незалежний експерт з енергетичних питань Б. Соколовський.

На його думку, шанси України на досягнення результату щодо справедливої ціни на газ через Стокгольмський арбітраж великі. З того моменту, як Росія вчинила агресію по відношенню до територіальної цілісності України, виникли форс-мажорні обставини. Тож є перспектива покінчити із старими схемами в газових відносинах і невивідним для України договором.

Б. Соколовський відзначив, що кілька років тому ніхто з експертів не давав гарних шансів Україні на розв'язання газового спору з Росією в Стокгольмському арбітражі, але тепер, в умовах агресії Росії, позиція України серйозно посилилась. Росія заявила, що не буде вести переговори щодо укладання нових газових домовленостей, певно, сподіваючись довести відсутність агресії. Україні потрібно ґрунтовно переконати сторони, надавши факти наявності «російських вух» у Криму та на Донбасі.

Б. Соколовський вважає ціну на газ в 268,5 дол. за тис. куб. – близьку до середньої на європейських ринках – справедливою для України. «Однак тепер питання стоїть абсолютно в іншій площині: як можна співпрацювати з агресором?! Такого не було ніколи в історії за останні тисячу років!» – наголосив Б. Соколовський.

«Необхідно зменшувати обсяги споживання російського газу, а тим часом перекривати потреби за допомогою реверсу. Тільки так можна досягти справжньої енергетичної та геополітичної незалежності від Російської Федерації», – резюмував експерт (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 21.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ

В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Українська економіка за підсумками 2014 р. впаде на 5–10 %. Про це повідомляється на веб-сайті Міжнародного рейтингового агентства Moody's.

Як зазначається, зростання проблемних кредитів у банківській системі зросте до 30 % від загального позикового капіталу (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Убытки входящих в сферу управления Министерства энергетики и угольной промышленности Украины угледобывающих предприятий в январе – апреле 2014 г. составили 4 млрд 860,3 млн грн, что на 2,1 % больше, чем за аналогичный период 2013 г. (4 млрд 760,5 млн грн).

По оперативным данным Минэнергоугля, в январе – апреле текущего года госшахты произвели товарную угольную продукцию на 3 млрд 137,9 млн грн, что на 16,4 % (на 442,4 млн грн) больше, чем за аналогичный период 2013 г.

В апреле 2014 г. средняя цена товарной угольной продукции, произведенной госпредприятиями, составила 806,8 грн/т, что на 24,8 % (на 160,1 грн/т) больше, чем в апреле 2013 г.

В то же время фактическая себестоимость одной тонны товарной угольной продукции за четыре месяца составила 1 тыс. 409,3 грн. Увеличение себестоимости по сравнению с январем – апрелем 2013 г. составило 0,5 % (на 6,9 грн).

На частичное покрытие расходов по себестоимости угольной продукции из госбюджета в январе – апреле текущего года поступило 4,308 млрд грн (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

Российская горно-металлургическая группа «Мечел» намерена до 31 июля 2014 г. закрыть сделку по продаже Донецкого электрометаллургического завода (ДЭМЗ), кото-

рий простаивает с начала 2014 г. Об этом «Мечел» сообщила на сайте Комиссии по ценным бумагам и биржам США в отчете за 2013 г., пишет NewsOboz.org.

Согласно сообщению, группа 7 декабря 2013 г. получила предложение от покупателя приобрести ДЭМЗ за 80 млн дол. В частности, 20 млн дол. должны быть оплачены на момент передачи акций завода покупателю, а остальные 60 млн дол. необходимо оплатить в течение двух лет после даты продажи. При этом группа не уточняет, кто является покупателем завода.

Также сообщается, что на конец 2013 г. задолженность по кредитам завода составила 81,1 млн дол. (*NewsOboz.org* (<http://newsoboz.org>). – 2014. – 21.05).

Євросоюз розробить комплекс заходів щодо енергозабезпечення на випадок припинення поставок російського газу.

Про це заявив комісар ЄС з енергетики Г. Еттінгер на міжнародній конференції з енергетики в Брюсселі, пише DW.

У зв'язку з газовою суперечкою між Росією і Україною Євросоюз має намір розробити комплекс заходів, спрямованих на подолання енергодефіциту в разі зупинки поставок російського газу.

Г. Еттінгер заявив, що документ Єврокомісії про безпеку енергопостачання Євросоюзу буде представлений «протягом одного або двох тижнів».

За словами єврокомісара, в розробленому плані буде міститися інформація «про диверсифікацію джерел, маршрути і постачальників», пише видання.

Проект документа вже готовий.

У ньому, зокрема, говориться про необхідність поповнення сховищ енергоносіїв, розробки національних планів дій у надзвичайних ситуаціях та забезпечення поставок газу членам ЄС на сході Європи.

Газопостачання деяких східноєвропейських країн, таких як Естонія і Болгарія, на 100 % залежить від Росії. Польща забезпечується російським газом на 60 %.

Прем'єр-міністр Польщі Д. Туск представив на конференції в Брюсселі план так званого «Енергетичного союзу», який

передбачає позбутися «газового рабства» шляхом будівництва транснаціональних газопроводів і сховищ енергоносіїв в Європі.

Крім того, польський політик запропонував створити в Євросоюзі централізовану структуру по закупівлях газу (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 22.05).

Германское Федеральное управление по надзору за финансовым сектором (BaFin) нашло твердые доказательства того, что банки пытались манипулировать некоторыми индикативными ставками валютного рынка, суточный объем которого оценивается в 5,3 трлн евро, пишет газета Financial Times.

Глава BaFin Р. Резелер заявил, что трейдеры пытались влиять на курсы множества куда менее значимых валют, чем евро и доллар.

В настоящее время расследования по делу о мошенничестве на валютном рынке ведут 15 регуляторов на четырех континентах. Швейцарское антимонопольное ведомство WEKO первым сообщило о подозрительной активности на валютном рынке в марте 2014 г.

Крупные банки заявили FT о своих опасениях относительно того, что штрафы за валютные махинации существенно увеличат издержки банков, и так значительно выросшие из-за разбирательств, связанных с намеренным завышением межбанковских ставок заимствования.

Как сообщалось, во вторник Европейская комиссия обвинила JPMorgan Chase & Co., HSBC Holdings Plc и Credit Agricole SA в сговоре с целью манипулирования межбанковской ставкой заимствования EURIBOR. В 2013 г. три указанных банка отказались сотрудничать с регулятором в рамках расследования. Штрафы для банков, оказавших властям содействие, были снижены на 10 % (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

У компаний Visa Inc. и MasterCard Inc. есть около шести недель, чтобы решить, имеет ли смысл оставаться в России после вступления в силу закона, требующего от них обеспечительных взносов в размере сотен миллионов долларов; как минимум Visa склоняется в пользу отрицательного ответа, пишет агентство Bloomberg.

Новые требования РФ «выходят за рамки того, на что мы могли бы согласиться», заявил глава Visa Ч. Шарф на инвестконференции в Бостоне. «Я бы хотел, чтобы мы могли прийти к какому-либо иному варианту, а не дожидаться 1 июля и заявить, что не готовы принимать в этом участие», – добавил он.

Ч. Шарф и глава MasterCard А. Банга сообщили в понедельник, что обсуждают с российскими законодателями возможность внесения поправок в закон, принятый в ответ на введение санкций США против РФ в связи с событиями в Украине. На кону для двух платежных систем стоят в общей сложности около 638 млн дол. годовой выручки и устойчивое положение на рынке, который постепенно переходит от наличных расчетов к электронным. Переговоры осложняет угроза новых санкций со стороны американских властей.

«У платежных систем есть три варианта: остаться, уйти или искать компромисс, – сказал в телефонном интервью Bloomberg замдиректора Института перспективных российских исследований им. Кеннана при Центре Вудро Уилсона У. Померанц. – Если после украинских выборов будут введены новые санкции, правительство РФ будет менее склонно идти на уступки».

Вскоре после того, как Visa и MasterCard перестали проводить операции по картам четырех российских банков, подпавших под санкции США, в РФ был принят закон о создании национальной платежной системы и введены новые требования для иностранных операторов.

Закон, который должен вступить в силу 1 июля, обязывает международные платежные системы вносить обеспечительные взносы в Банк России и предусматривает штрафы за односторонний отказ таких компаний от оказания услуг. MasterCard и Visa оценили необходимую сумму взносов в «сотни миллионов» долларов.

Глава MasterCard сообщил, что ждет более определенной информации по итогам прошедших переговоров с представителями Центробанка и Министерства финансов РФ, не уточнив, готова ли компания выполнять утвержденные недавно требования.

Между тем премьер-министр РФ Д. Медведев в интервью Bloomberg отметил, что российские власти хотели бы, чтобы Visa и MasterCard остались работать в стране, но им придется соблюдать обязательства перед клиентами.

В 2013 г. MasterCard заработала на российском рынке около 2 % выручки, или 167 млн дол. Для Visa Россия также представляет «пару процентов выручки», отметил глава компании Ч. Шарф; Morgan Stanley оценивает эту долю в 3–4 %, или до 471 млн дол. (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

Россия в январе – апреле 2014 г. по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. сократила импорт стальной продукции на 33,4 %, до 236 тыс. т. Об этом свидетельствуют данные статистики, сообщает МеталлТорг.Ру.

Основу импорта составили обсадные, бурильные и насосно-компрессорные трубы.

Напомним, что Россия в январе – марте 2014 г. по сравнению с аналогичным периодом 2013 г. увеличила экспорт плоского нелегированного проката на 10,2 %. Так, зарубежные поставки продукции по итогам I квартала этого года составили 2,02 млн т. Выручка от экспорта поднялась на 3,1 %, до 1,15 млрд дол.

К слову, производство стали в России снизилось в январе – марте 2013 г. на 4,6 %, до 17,2 млн т. Добыча угля в РФ упала на 0,7 %, до 85,9 млн т, по сравнению с аналогичным периодом 2012 г. (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2014. – 21.05).

Європейський Союз подав проти Росії позов до СОТ з приводу антидемпінгових ввізних митних зборів щодо легких

комерційних автомобілів з Німеччини та Італії. Про це йдеться в повідомленні представництва ЄС при СОТ, «анти-демпінгові мита несумісні з нормами СОТ», пише «ИТАР-ТАСС».

За існуючими в СОТ правилами, у сторін буде 60 днів на проведення консультацій, після чого, якщо питання не буде залагоджено, Брюссель має право зажадати формування спеціальної групи експертів.

Це третій позов ЄС щодо Росії в рамках СОТ, до якої РФ приєдналася в серпні 2012 р.

Перше розслідування було розпочато в минулому році стосовно утилізаційного збору на автомобілі іноземного виробництва, а на початку квітня ЄС подав позов проти Росії у зв'язку із заборонаю на постачання свинини з Європи (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2014. – 21.05).

Болгарія підвергнеться спеціальній процедурі, організованій Європейською комісією по проекту газопровода «Южный поток», повідомляє BNR.

Это вовсе не карательная процедура, а скорее вспомогательная, и ее результаты определяют дальнейшие меры Европейской комиссии.

Европейская комиссия объявила, что причиной начала процедуры, предназначенной для правительства Болгарии, стали поправки к Закону об энергетике, и сам факт того, что попытки вывести газопровод или его часть за пределы Европейского энергетического законодательства представляют серьезную проблему.

Процедура, называемая EU pilot, направлена на решение вопросов, связанных с реализацией европейского законодательства и улучшением коммуникации между страной и Комиссией ЕС.

Официальное письмо, уведомляющее о начале процедуры, было направлено властям Болгарии в середине апреля.

Процедура предусматривает 10-недельный период для реагирования и более 10 недель на то, чтобы ведомства Европейской комиссии смогли преодолеть казус (*Finance.Ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 21.05).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 36

Бюлетень підготували:

Т. Гранчак, В. Бондаренко, В. Пальчук

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

В. Бондаренко

Підп. до друку 22.05.2014.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 3,91. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.